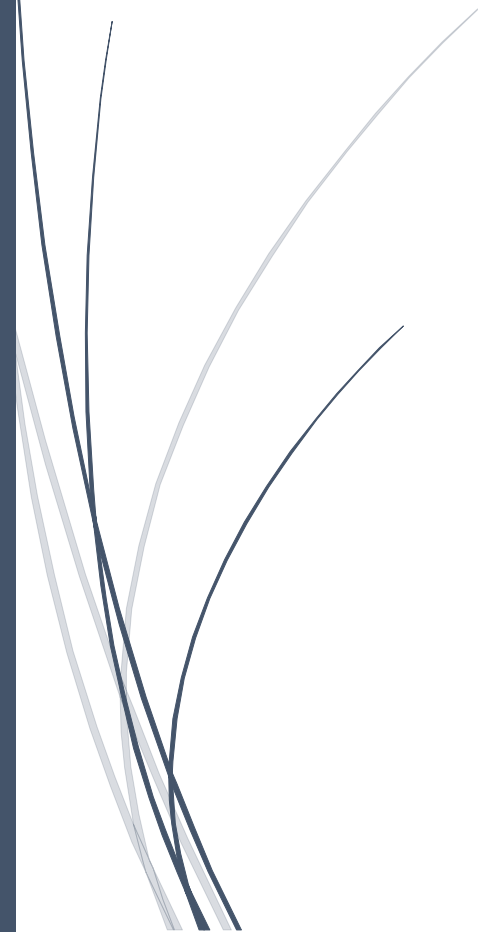

20-05-2019

Tv-overvågning og privatlivet

Hvor går grænsen?

Mads Nordstrøm Kjær
STUDIENR. 20145308

Kandidatspeciale, Jura

Dansk titel: Tv-overvågning og privatlivet - hvor går grænsen?

English Title: Closed-circuit television and the right to privacy - where is the limit?

Uddannelsessted: Aalborg Universitet

Vejleder: Søren Sandfeld Jakobsen

Dato: 20. maj 2019

Udarbejdet af: Mads Nordstrøm Kjær

Indholdsfortegnelse

1. Indledning	1
1.1 Problemstilling	1
1.2 Problemformulering.....	2
1.3 Prioriteringer og afgrænsning.....	2
1.4 Metode	3
1.4.1 Retskilder.....	3
1.5 Valg af terminologi	5
1.5 Projektets systematik.....	6
2. Retten til privatliv & tv-overvågning	7
2.1 Grundloven	7
2.2 Straffeloven	8
2.3 Forordningen.....	10
2.4 Databeskyttelsesloven.....	13
2.5 Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.....	13
2.6 Overvågning af borgerne.....	14
2.6.2 Præsentation af tv-overvågningsloven	14
3. Forskellige interesser på spil	16
3.1 Behovet for behandling af personoplysninger.....	16
3.1.1 Borgernes bedste.....	16
3.1.2 Kriminalpræventive hensyn.....	17
3.1.3 Borgernes selvforvoldte risici	19
3.2 Det beskyttelsesværdige privatliv.....	20
3.2.1 Privatlivets værdi	20
3.3 Balancen mellem hensynene.....	21
4. Adgangen til tv-overvågning	25
4.1 Forbuddet	26
4.2 Undtagelser	29
4.2.1 Ændringsforslag til tv-overvågningsloven	39
4.3 Informationsforpligtelsen	41
4.3.1 I henhold til tv-overvågningsloven.....	41
4.3.2 I henhold til databeskyttelsesforordningen	43
5. Behandling af personoplysninger fremskaffet ved overvågning.....	47
5.1 Nye regler kontra gamle regler	47

5.2 Det retlige grundlag – behandlingsbetingelserne	48
6. Konklusion.....	52
7. Perspektivering - fremtidens overvågning?.....	55
8. Abstract	57
9. Litteraturliste	59

1. Indledning

1.1 Problemstilling

Vi er alle forskellige. Alle mennesker fødes med forskellige, unikke træk, som gør, at vi kan identificeres som lige netop os. Alt fra biologiske, fysiologiske og psykologiske træk til personlighedsmæssige træk – det er alt sammen noget, der bidrager til grundlaget for vores privathed. Det er noget, som alle til en vis grad føler et behov for at kontrollere for at undgå, at alt privatheden ligger åbent for alle og enhver. Og lige netop privatheden, og det at holde det privat, trues mere og mere af teknologiens udvikling. Flere og flere begynder at spørge sig selv, hvor meget af privatheden man vil opgive for, at både en selv, men også andre mennesker kan føle sig trygge. Og hvad betyder tryghed egentlig, hvis ens privathed alligevel er åben for alle? Det er klart, at ordensmagten er nødsaget til at kunne føre en vis kontrol med samfundet for at kunne udføre sin opgave med at skabe tryghed og orden, men hvor langt kan og må de gå? Hvor langt bør de gå? Og hvornår føler borgeren, at dennes privathed eksponeres for meget? Det har længe været sådan, at overvågning benyttes til at forebygge og opklare kriminalitet. Men i takt med teknologien og informationssamfundets udvikling bliver denne overvågning mere og mere omfattende og intelligent. Overalt ses der kameraer, og det er ikke kun begrænset til den fysiske overvågning. Også på internettet overvåges der, og man kan spore næsten alt i det moderne samfund. Det nye fænomen "Internet of things" betyder, at selv så almindelige objekter som en opvaskemaskine, en kaffemaskine eller et køleskab kan kobles på internettet. I Kina tales der sågar om indførelse af et såkaldt "Social Credit System", der har til formål at vurdere borgernes troværdighed og opførelse¹. Det er ikke uhørt, at der er tale om et vurderingssystem af borgerne. Disse findes allerede i høj grad mange steder i verden - oftest i forbindelse med betaling af gæld. Kina tager dog skridtet videre, og har planer om at indføre et vurderingssystem for alle livets aspekter. Der er i høj grad brug for sikkerhed for, hvor langt man kan gå for at overvåge borgere med baggrund i hensynet til at opklare og forebygge kriminalitet. Ikke bare for borgerens synsvinkel, men også for myndighedernes. Dette projekt tilsigter at opstille så klare linjer som muligt for, hvor grænsen går, og hvor der måske mere er tale om en gråzone for, hvor vidt man kan gå.

¹ Se f.eks. følgende artikel om dette <https://www.wired.co.uk/article/china-social-credit-system-explained>

1.2 Problemformulering

På baggrund af ovenstående problemfelt foretages der en retsdogmatisk analyse af gældende ret på området for tv-overvågning overfor krænkelse af privatlivets fred med henblik på 1) at fastslå, hvorvidt privatlivet overhovedet er beskyttelsesværdigt, og i så fald hvoraf dette fremgår, 2) undersøge og klarlægge de bagvedliggende interesser og hensyn, der begrundet gældende retstilstand, 3) undersøge selve retstilstanden, herunder hvad der skal til, før der må foretages tv-overvågning af frit tilgængelige områder, om oplysninger indsamlet i forbindelse hermed må behandles videre, og om dette kan harmonere med hensynet til privatlivets fred, og slutteligt 4) diskutere fremtidens udsigter til forholdet mellem fremtidens tv-overvågning og privatlivets fred.

1.3 Prioriteringer og afgrænsning

I det følgende afsnit vil der blive redegjort for de forskellige prioriteringer og afgrænsninger, der er foretaget i forbindelse med projektet.

Projektets fokus er udelukkende på spørgsmålet om den fysiske overvågning. Der vil således ikke blive kigget på regulering af overvågning på internettet, via GPS eller andet. Begrebet tv-overvågning og blot overvågning benyttes som vekslende begreber, men henviser i dette projekt til det samme – fysisk overvågning.

En anden problemstilling, der ligger uden for projektets fokus, er spørgsmålet om overvågning generelt i EU. Fokus ligger udelukkende på dansk ret, og hvordan gældende ret forholder sig i Danmark. Der vil i sagens natur blive inddraget EU-ret, da dette er en del af den primære lovgivning, men herudover vil EU-retten ikke blive diskuteret i projektet. Ligeledes vil der udelukkende være fokus på persondatareglerne i dansk ret.

Der kan i forbindelse med projektet opstå spørgsmål om, hvorvidt reguleringen af tv-overvågning i Danmark er struktureret på en hensigtsmæssig måde i forbindelse med overgangen fra persondataloven² til databeskyttelsesforordningen³ samt databeskyttelsesloven⁴. Her tænkes der på beslutningen om at videreføre visse

² Lov nr. 429 af 31. maj 2000 om behandling af personoplysninger, herefter "*Persondataloven*"

³ Europa-Parlamentets og Rådets forordning 2016/679 af 27. april 2016, herefter "*forordningen*"

⁴ Lov nr. 502 af 23. maj 2018 om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger, herefter "*databeskyttelsesloven*"

behandlingsregler om tv-overvågning i tv-overvågningsloven⁵, samt beslutningen om at videreføre visse regler fra persondataloven, mens andre ikke blev videreført. Denne diskussion ligger uden for projektets hovedfokus.

I projektets afsnit 5 vedrørende behandling af personoplysninger fremskaffet ved overvågning vil de forskellige persondataretlige principper for behandling af personoplysninger af prioriteringsmæssige årsager ikke blive gennemgået.

1.4 Metode

Dette projekt foretager en retsdogmatisk analyse af området inden for overvågning og persondata med udgangspunkt i tv-overvågningsloven, databeskyttelsesloven samt forordningen med henblik på at undersøge gældende ret. Dette sker ved inddragelse af relevante retskilder⁶.

1.4.1 Retskilder

Retskilder bruges til at fastslå, hvad gældende ret er⁷. Dette projekts hovedfokus er at analysere forskellige loves gældende regler for derudfra at fastslå gældende ret. Loven som retskilde tilhører typen retsfor skrifter. Projektet vil derfor tage udgangspunkt i at fortolke disse loves ordlyd. De forskellige fortolkningsregler er ikke som sådan inddelt i en rangorden, men må tage sit naturlige udgangspunkt i en ordlydsfortolkning; altså den sproglige forståelse af bestemmelserne⁸. Til brug for projektet inddrages lovens forarbejder i form af betænkninger og bemærkninger til lovforslag. I dansk ret er der ikke et entydigt svar på, hvorvidt lovens forarbejder kan udgøre en selvstændig retskilde, eller om disse kun forklarer lovens indhold. I dette projekt vil lovens forarbejder være et bidrag til fortolkning af lovteksten⁹. Ligeledes gøres der brug af den subjektive lovfortolkning, idet forarbejderne vil blive brugt som fortolkningsbidrag til de gældende regler¹⁰.

Retspraksis udgør en vigtig, selvstændig retskilde. Baggrunden for dette er en lighedsideologi om, at lige skal behandles lige. Dette vil sige, at såfremt to situationer minder tilstrækkeligt meget om hinanden, er der en forventning om, at udfaldet af sagen bliver den samme. På denne

⁵ Lovbekendtgørelse nr. 1190 af 11. oktober 2007 om tv-overvågning

⁶ Carsten Munk-Hansen, Retsvidenskabsteori, 1. udgave, 2014, Jurist- og Økonomforbundets forlag, s. 190 samt s. 202-203, herefter "*Munk-Hansen 2014*"

⁷ Thomas Riis, mfl., Skriftlig Jura, 1. udgave, 2013, Ex Tuto Publishing, s. 27. Herefter "*Riis 2013*".

⁸ Jens Evald, At tænke juridisk, 4. udgave, 2011, Nyt Juridisk forlag, s. 37.

⁹ Riis 2013, s. 34, 41

¹⁰ Riis 2013, s. 34-35

måde får afsagte afgørelser betydning. På samme måde gælder det, at to sager næsten aldrig er identiske, og på denne måde kan man således udlede, hvilke forskelle eller ligheder der er i de fakta, der er bestemmende for den relevante regels anvendelse. Der er mange retsområder, der i høj grad hviler på retspraksis som værende retsskabende inden for dette område. Retspraksis fungerer som en vigtig fortolkning af lovregler og gældende ret, og det er også i denne forbindelse, at dommene i dette projekt bliver brugt. I projektet nævnes dommene UfR. 2005.2979 V samt UfR 1998.1390 V i et begrænset omfang¹¹.

Ydermere vil projektet inddrage en betydelig mængde juridisk litteratur. Dette udgør ikke i sig selv en retskilde, da forfatterne af litteraturen ikke har legitimitet til at fastlægge gældende ret. Litteraturen kan dog indeholde retlig argumentation, som senere kan anerkendes i retspraksis. De synspunkter, der fremføres i den juridiske litteratur, kan benyttes i argumentationen for løsningen af en juridisk problemstilling. Det er på denne måde, at litteraturen vil blive benyttet i dette projekt.¹² I projektet vil bogen "*Ret, privatliv og teknologi*" i høj grad blive inddraget. Dette skyldes, at denne bog i videst omfang behandler de nye databeskyttelsesregler samt tv-overvågningsloven i et perspektiv om privatlivsbeskyttelse.

I forhold til EU-retten vil forordningen naturligvis inddrages, da de nye databeskyttelsesregler netop udspringer heraf. Inddragelsen af forordningen udspringer af princippet om, at vi i Danmark er forpligtet til at foretage EU-konform fortolkning, hvilket betyder, at national ret skal fortolkes i overensstemmelse med EU-retlige regler.¹³ Da der er tale om en forordning, og ikke et direktiv, er dennes regler direkte anvendelige i dansk ret. Der er derfor ikke behov for implementerende lovregler i dansk ret. Dette gør, at der umuligt kan opstå tvivl vedrørende reglernes forståelse, og at der derfor ikke vil kunne opstå situationer, hvor danske retsregler modstrider de EU-retlige regler. Forordninger benyttes oftest inden for områder, hvor EU ønsker fuldstændigt konforme regler. Dette indikerer altså, at EU mener, at databeskyttelsesområdet er et særligt følsomt område, der kræver fuldstændigt harmoniserede regler. Herudover vil præamblerne til forordningen inddrages som bidrag til forståelsen for EU's tankegang ved indførelsen af denne forordning.

¹¹ Munk-Hansen 2014, s. 297-298

¹² Munk-Hansen 2014, s. 346-347

¹³ Karsten Engsig Sørensen, m.fl., EU Retten, 6. udgave, Jurist- og økonomforbundets forlag 2014, s. 170-171

1.5 Valg af terminologi

I dette projekt benyttes en række forskellige begreber, der i dette afsnit kort vil blive redegjort for. I forordningens art. 4 angives 26 legaldefinitioner, der angiver, hvordan visse gennemgående begreber inden for persondataretten skal forstås. På denne måde er der ingen tvivl om, hvordan kernebegreberne skal forstås, og der efterlades ikke megen plads til fortolkning.

Ved personoplysninger forstås i henhold til forordningens art. 4, stk. 1 enhver form for information om en identificeret eller identificerbar fysisk person. Endvidere beskrives en identificerbar fysisk person som en person, der indirekte eller direkte kan identificeres navnlig ved en identifikator, f.eks. navn eller identifikationsnummer, der er særlige for denne persons identitet. Personoplysninger kan altså også være tv-billeder, hvoraf denne person er identificerbar.

Ydermere forstås behandling som enhver aktivitet eller række af aktiviteter, som personoplysninger gøres til genstand for, jf. forordningen art. 4, stk. 2. Dette kan f.eks. være politiets indsamling af overvågningsbilleder, hvoraf en fysisk identificerbar person fremgår.

En dataansvarlig beskrives i art. 4, stk. 7 som en fysisk eller juridisk person, en offentlig myndighed, en institution eller et andet organ, der alene eller sammen med andre afgør, til hvilke formål og med hvilke hjælpemidler der må foretages behandling af personoplysninger.

Begrebet *"tv-overvågning"* benyttes ofte i projektet. Begrebet overvågning dækker over mange forskellige typer af overvågning. Overvågning har længe fundet sted i vores samfund. Det ligger til den menneskelige natur at "overvåge", eller iagttage andre. Overvågning kan ligeledes være gennem et individs færden på internettet, hvor man via IP-adresser kan spore, hvor vedkommende har befundet sig på internettet, og hvad vedkommende har foretaget sig. Herudover kan ting som telefoner og GPS'er spores. Den form for overvågning, som dette projekt fokuserer på, er den som i tv-overvågningslovens § 1, stk. 2 definerede:

"Vedvarende eller regelmæssigt gentagen personovervågning ved hjælp af fjernbetjent eller automatisk virkende tv-kamera, fotografiapparat eller lignende apparat."

Dette vil altså sige den fysiske overvågning ved hjælp af tv-kameraer, der enten optager eller blot filmer borgere, hvor der sidder en person i den anden ende og iagttager.

1.5 Projektets systematik

Projektet er inddelt i 7 hovedafsnit.

Afsnit 1 indeholder en indledning og præsentation af projektet. Der gives her en præsentation af problemstillingen, der er genstand for behandling i projektet. Herefter følger en præsentation af emnets prioriteringer og afgrænsninger. Her nævnes en række problemstillinger, der opstår i forbindelse med projektets problemfelt, men som ligger uden for dettes hovedfokus. Afsnit 1 indeholder ligeledes en redegørelse for metoden, der bruges i projektet samt en redegørelse for terminologien, der bruges.

Afsnit 2 indeholder en gennemgang af den relevante reguleringsstruktur, herunder hvori privatlivsbeskyttelsen består, samt hvoraf hjemmelen til overvågning fremgår.

Afsnit 3 indeholder en analyse af de forskellige interesser og hensyn, som er centrale for besvarelsen af projektets problemfelt, herunder kriminalitetsforebyggelse og borgernes privatliv.

Afsnit 4 indeholder en undersøgelse af adgangen til at overvåge på offentlige steder, herunder en undersøgelse af såvel forbuddet som undtagelserne.

I afsnit 5 er behandlingshjemmelen for personoplysninger fremskaffet ved overvågning genstand for undersøgelse, herunder primært behandlingsreglerne ved videregivelse.

På baggrund af undersøgelserne i de forrige afsnit indeholder afsnit 7 en konklusion på samtlige undersøgelser, og på selve problemstillingen i projektet.

I afsnit 7 perspektiveres der til, hvordan situationen kan se ud i fremtiden.

2. Retten til privatliv & tv-overvågning

For at kunne undersøge grænserne for tv-overvågning overfor borgernes privatlivs- og persondatabeskyttelse er det for det første vigtigt at fastslå, hvori privatlivsbeskyttelsen består. Derfor gennemgås i det følgende afsnit relevante regelsæt i forbindelse med borgernes privatlivsbeskyttelse; navnlig grundloven, straffeloven, databeskyttelsesloven, forordningen samt menneskerettighedskonventionen.

Herefter er det ligeledes vigtigt at fastslå, hvoraf hjemmelen til TV-overvågning fremgår. Ligeledes fastsættes reglernes anvendelsesområde.

2.1 Grundloven

Et naturligt udgangspunkt for at fastslå gældende ret inden for privatlivsbeskyttelsen i Danmark er grundloven¹⁴. Grundloven er placeret på øverste retlige niveau, og kan principielt hverken ændres af andre nationale regler eller regler udstedt uden for Danmarks grænser¹⁵. Grundloven har den funktion, at den fungerer som en begrænsning for lovgivningsmagten i forhold til de regler, denne kan fastsætte. Grundloven indeholder rettigheder for borgerne, og består af både negativt og positivt udformede regler; negativt udformede regler indeholder direkte begrænsninger for lovgiver, og positivt udformede regler angiver en rettighed for borgerne, som lovgiver skal opretholde¹⁶. De grundrettigheder, der fastsættes i grundloven, har stor betydning for, hvilken værdi disse rettigheder anses for at have. Er en rettighed fastsat i grundloven, må denne være anset for at have særlig væsentlig betydning for både det danske samfund og det demokratiske samfund som helhed¹⁷. Ser man på bestemmelserne i den danske grundlov kan det bemærkes, at privatlivsbeskyttelse ikke spiller nogen central rolle. Der er ikke nogen specifik bestemmelse vedrørende privatlivets fred, som der f.eks. ses i den Europæiske Menneskerettighedskonvention. Der kan dog udledes en begrænset beskyttelse af privatlivet i grundloven i form af grundlovens § 72. Denne bestemmelse retter beskyttelsen af privatlivet mod boligen, som ved denne bestemmelse gøres ukrænkelig. Herudover beskyttes indholdet af ens breve mv. ved, at der kræves retskendelse eller specifik lovhjemmel for, at offentlige myndigheder kan gøre sig bekendte med indholdet af ens breve¹⁸. Det kan heraf udledes, at der,

¹⁴ Lov nr. 169 af 5. juni 1953 Danmarks Riges Grundlov

¹⁵ Peter Blume & Janne Rothmar Herrmann, Ret, privatliv og teknologi, 4. udgave, Jurist- og Økonomforbundets forlag 2018, s. 24. Herefter "Blume 2018"

¹⁶ Blume 2018, s. 24-25

¹⁷ Blume 2018, s. 25-26.

¹⁸ Blume 2018, s. 26

på trods af at der langt fra er tale om en fuldstændig beskyttelse af privatlivet, alligevel findes en vis tilkendegivelse af, at borgernes privatliv er beskyttelsesværdigt. Dette skal dog også ses i lyset af grundlovens alder, idet den seneste udgave er fra 1953. Det må siges, at teknologien har gennemgået en rivende udvikling siden da, og beskyttelsen af privatlivet har i den grad overtaget rampelyset ikke bare i samfundet generelt, men også i juraens verden. Der var i 1953 ikke samme incitament til at grundlovsfæstne en bred grundrettighed om beskyttelse af privatlivets fred, som der ville være i nutidens informationssamfund¹⁹.

2.2 Straffeloven

Straffeloven²⁰ er endnu et naturligt sted at undersøge privatlivsbeskyttelsen i dansk ret. Det er netop i denne lov, at alt det, vi ikke ønsker skal finde sted i vores samfund, er kriminaliseret, og det er derfor relevant at se på, hvorvidt krænkelser af privatlivet findes kriminaliseret i straffeloven. På denne måde kan det udledes, hvorvidt man finder privatlivet beskyttelsesværdigt i dansk ret²¹. Som med grundloven er der heller ikke i straffeloven en bestemt bestemmelse, der gør en krænkelse af privatlivets fred strafværdig. Dette skyldes dog ikke nødvendigvis, at lovgiver ikke har ment, at privatlivskrænkelser bør være strafværdige. Lovgiver har derimod haft for øje, at der findes et princip, der hedder legalitetsprincippet i straffelovens § 1. Dette betyder, at straf kun kan ske for forhold, der har hjemmel i loven. Dette indebærer ligeledes, at hjemmelen skal være præcis, således at borgerne har en vis forudsigelighed i, hvad denne skal indrette sig efter²². Straffelovrådet anførte ligeledes i Betænkning 601/1971, at der ikke fandtes behov for at foreslå en generel regel om krænkelse af privatlivets fred²³. I et nyere perspektiv fremgår det ligeledes af Betænkning 1563/2017, at opfattelsen fra 1971 ikke har ændret sig, og at der til stadighed ikke menes at være behov for en generel regel om krænkelse af privatlivets fred²⁴. I forlængelse af Betænkning 1563/2017 er der således fremsat lovforslag i form af L 240 af 16. maj 2018 om ændring af straffeloven, hvori der ligeledes er valgt at formulere en generel regel om krænkelse af privatlivet²⁵. Det fremstår derfor således, at baggrunden for ikke at inkludere en generel bestemmelse om

¹⁹ Blume 2018, s. 27

²⁰ Lovbekendtgørelse nr. 1156 af 20. september 2018, herefter "*Straffeloven*"

²¹ Blume 2018, s. 28

²² Blume 2018, s. 28

²³ Straffelovrådets betænkning 601 fra 1971 om privatlivets fred, s. 48-49, herefter "*betænkning 601*"

²⁴ Straffelovrådets betænkning 1563 fra 2017, s. 45-49, herefter "*betænkning 1563*"

²⁵ Jf. generelt lovforslag L 240 af 16. maj 2018 om ændring af straffeloven

krænkelser af privatlivets fred ikke bunder i, at det ikke findes beskyttelsesværdigt, men snarere at det ville være i strid med legalitetsprincippet, og derfor er teknisk begrundet²⁶.

Herimod er der dog i straffeloven enkelte bestemmelser, der tager sigte på at beskytte bestemte dele af privatlivet. Disse bestemmelser gælder både offentlige myndigheder og private borgere, men kan fraviges såfremt dette er hjemlet i anden lov. Dette gør sig blandt andet gældende i forbindelse med politiets tvangsindgreb, såsom ransagning der krænker privatlivets fred, men alligevel kan muliggøres efter bestemmelserne i retsplejeloven²⁷. I straffelovens § 264 fremgår det, at det er strafbart at skaffe sig adgang til fremmed hus eller andet ikke frit tilgængeligt sted. Denne bestemmelse er, ligesom grundlovens § 72 relateret til hjemmet som den hovedsagelige ramme om privatlivet. Derudover findes straffelovens § 264 a, som gør det strafbart at iagttage og fotografere personer, der befinder sig på et ikke frit tilgængeligt område. Denne bestemmelse supplerer § 264 således, at det er strafbart at fotografere personer, som f.eks. befinder sig i sin have, uanset den krænkende befinder sig på et frit tilgængeligt område. Endnu et supplement finder man i § 264 c, som gør det strafbart at gøre brug af oplysninger, som privatlivskrænkelser har frembragt; det såkaldte informationshæleri. Endnu et væsentligt supplement til disse bestemmelser er straffelovens § 264 d, der gør det strafbart at videregive oplysninger om private forhold eller billeder, som viser noget, der åbenbart bør unddrages offentligheden. Bestemmelsen er væsentlig, da denne også vedrører frit tilgængelige områder, hvor alle har ret til at befinde sig. Bestemmelsen indikerer, at borgere også har en beskyttelsesværdig privatsfære ude i offentligheden. Det skal dog hertil nævnes, at bestemmelsens anvendelsesområde er forholdsvist snævert, da dette ikke omfatter det at filme noget privat, ej eller at vise dette til nogen. Der skal således ske en decideret spredning af personoplysningerne. Tilsammen udgør bestemmelserne i § 264 dog en ganske solid beskyttelse af privatlivets fred mod krænkelser udefra²⁸.

Disse bestemmelser i straffeloven udgør den videste mængde af beskyttelse af privatlivets fred, som udspringer af den danske straffelov. Der er ikke herudover nogen beskyttelse af borgernes personoplysninger. Beskyttelsen i straffeloven hæmmes desuden ved, at størstedelen af bestemmelserne kræver forsæt, for at der kan ske sanktionering af overtrædelsen. Udenfor

²⁶ Blume 2018, s. 28

²⁷ Blume 2018, s. 29

²⁸ Blume 2018, s. 29-30

straffelovens område kan det i strafferegler bestemmes, at der ligeledes kan ske sanktionering ved uagtsomhed eller ved objektivi ansvar, som det ofte er tilfældet i de persondataretlige regler²⁹.

2.3 Forordningen

I henhold til TEUF³⁰ art. 16 har enhver ret til beskyttelse af personoplysninger om vedkommende selv. Det er netop med henvisning til denne artikel, at den nye forordning er udstedt³¹. Den er udtryk for den fra EU's side generelle intention om at beskytte de grundlæggende rettigheder. Forordningen erstattede det gamle databeskyttelsesdirektiv³². Mange af direktivets bestemmelser er ført videre i forordningen.

Forordningen er en omfattende lov, og søger at opfylde en række forskellige formål. Det overordnede formål med forordningen er dog at beskytte personer mod krænkelse af deres privatliv ved misbrug af deres personlige oplysninger. I modsætning til straffeloven, der beskytter det fysiske privatliv, kan det i forbindelse med forordningen siges, at denne tager sigte på at beskytte den immaterielle del af privatlivets fred. Dette skal forstås således, at hvorimod straffeloven hovedsageligt beskytter hjemmet og det, der sættes i forbindelse hermed, beskytter forordningen oplysninger, som kan bruges til at krænke os psykisk, f.eks. ved overførsel mellem private eller offentlige myndigheder, som ikke har ret til dette³³.

Af forordningens præambel nr. 10 fremgår, at grundlaget for, at denne nye forordning blev vedtaget i forhold til det tidligere gældende direktiv, er, at EU ønskede at sikre et fuldstændigt ensartet og højt niveau for beskyttelsen af fysiske personers personoplysninger samt fjerne hindringer for udveksling af disse. Direktivets bestemmelser og formål var acceptable, men da der var tale om et direktiv, blev implementeringen i medlemsstaterne forskelligartet, både i forhold til niveauet af beskyttelsen men også i forhold til, at det var svært at forudsige, hvornår der var ret til udveksling og generelt behandling af disse oplysninger. Det har derfor været nødvendigt at udarbejde den nye forordning, som sikrer, at beskyttelsesniveauet er ensartet i

²⁹ Blume 2018, s. 30

³⁰ Traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde

³¹ Forordningens præambel, nr. 1

³² Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 95/46/EF af 24. oktober 1995 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger

³³ Blume 2018, s. 32

hele EU, samt at der er høj grad af forudsigelighed for borgerne og for virksomheder samt offentlige myndigheder³⁴.

Det fremgår yderligere af forordningens præambel nr. 4, at retten til beskyttelse af personoplysninger ikke er en absolut ret. Med dette menes, at den skal ses i sammenhæng med sin funktion i samfundet og afvejes i forhold til andre grundlæggende rettigheder; herunder retten til adgang til effektive retsmidler og til en retfærdig rettergang³⁵. Forordningen er således ikke udelukkende et udtryk for ren beskyttelsesregulering, men fungerer ligeledes som et pejlemærke for, hvordan offentlige myndigheder og virksomheder på en ordentlig og lovlig måde kan behandle personoplysninger³⁶. Herunder følger en kort gennemgang af forordningens materielle anvendelsesområde.

Forordningens regler gælder for al behandling af personoplysninger. Brugen af ordet "behandling" er gennemgået i afsnit 1.4. Behandlingen kan både være foretaget helt eller delvist ved hjælp af automatisk databehandling og på anden ikke-automatisk behandling af personoplysninger, som vil blive indeholdt i et register. Ordet "automatisk" antages at være et synonym for digital behandling³⁷. Forordningen gælder både for private som for den offentlige sektor. Det fremgår af forordningens art. 2, stk. 2, litra d, at forordningens regler ikke gælder for behandling af personoplysninger, som foretages af kompetente myndigheder med henblik på at forebygge, efterforske, afsløre eller retsforfølge strafbare handlinger eller fuldbyrde strafferetlige sanktioner; herunder beskytte mod og forebygge trusler mod den offentlige sikkerhed. Dette vil sige, at behandling af personoplysninger, der foretages i kriminalitetsforebyggende øjemed, ikke er omfattet af forordningens bestemmelser. For disse kompetente myndigheder har EU udarbejdet et supplerende direktiv om beskyttelse af personoplysninger, der gælder for retshåndhævelsesområdet; populært kaldet

³⁴ Forordningens præambel, nr. 9 og 10

³⁵ Forordningen præambel, nr. 4

³⁶ Blume 2018, s. 32

³⁷ Peter Blume, Den nye persondataret, 1. udgave, Jurist- og Økonomforbundets forlag, 2016, s. 49, herefter "*Blume 2016*"

retshåndhævelsesdirektivet³⁸. Dette direktiv blev gennemført i dansk ret ved retshåndhævelsesloven³⁹.

I forbindelse med Justitsministeriets lovforslag om databeskyttelsesloven, som behandles kort i afsnittet nedenfor, blev betænkning om forordningen⁴⁰ offentliggjort. Det konkluderes heri, at forordningen i vidt omfang svarer til den gældende retstilstand efter den tidligere persondatalov, der implementerede det tidligere databeskyttelsesdirektiv. Betænkningen siger videre, at forordningens centrale bestemmelser om anvendelsesområde, definitioner, principper for behandling af oplysninger, behandlingsregler, registreredes rettigheder og behandlingssikkerhed i stort omfang svarer til gældende ret efter persondataloven og databeskyttelsesdirektivet. Betænkningen nævner herefter centrale nyskabelser i forordningen, som f.eks. reglerne om databeskyttelsesrådgivere, konsekvensanalyse og fortegnelser over behandlingsaktiviteter samt bestemmelsen vedrørende "Data protection by design"⁴¹. Dette betyder, at der ikke ved forordningens ikrafttræden blev skabt en væsentligt fornyet retsstilling. Da dette projekt udelukkende vedrører overvågning og behandling af dette, vil de områder, hvorpå forordningen medførte nyskabelser, ikke være relevante for projektet. Betydningen af det faktum, at der fandtes behov for fornyede regler, samt at disse skulle udformes i en forordning, analyseres senere i projektets afsnit 3.

Opsummerende vil dette sige, at den nye forordning har medført en betydelig beskyttelse af borgernes immaterielle privatliv; nemlig deres personlige oplysninger. Det skal dog siges, at den på de fleste punkter ikke har ændret væsentligt på den gældende retstilstand fra før den trådte i kraft.

³⁸ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2016/680/EU af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med kompetente myndigheders behandling af personoplysninger med henblik på at forebygge, efterforske, afsløre eller retsforfølge strafbare handlinger eller fuldbyrde strafferetlige sanktioner og om fri udveksling af sådanne oplysninger

³⁹ Lov 2017-04-27 nr. 410 om retshåndhævende myndigheders behandling af personoplysninger

⁴⁰ Betænkning nr. 1565 om databeskyttelsesforordningen – og de retlige rammer for dansk lovgivning, herefter "*betænkning nr. 1565*"

⁴¹ Betænkning nr. 1565, s. 15f

2.4 Databeskyttelsesloven

I Danmark har der i efterhånden mange år været regler, der omhandler personoplysninger. Først blev to registerlove⁴² vedtaget i 1978, som i 2000 blev erstattet af persondataloven. Persondataloven blev derefter for nyligt erstattet af databeskyttelsesloven i 2018, der som supplerende lov til den nye forordning sammen med denne udgør gældende ret. Databeskyttelseslovens regler supplerer forordningens regler, og indeholder bl.a. supplerende behandlingsregler i §§ 5-14, undtagelser til forordningens rettigheder for de registrerede i § 22-23 samt regler for udpegning af uafhængige tilsynsmyndigheder i Danmark, som f.eks. Datatilsynet.

Dette vil sige, at databeskyttelsesloven sammen med forordningen udgør en væsentlig beskyttelse af borgernes privatliv.

2.5 Den Europæiske Menneskerettighedskonvention

Menneskerettighedskonventionen⁴³ er en af, hvis ikke den mest centralt placerede retlige regulering inden for EU. EMRK er usædvanlig i den forstand, at danske borgere har mulighed for gennem konventionen at lægge sag an mod den danske stat. Dette er ikke et typisk træk for folkeretten, der oftest er rettet mod staterne⁴⁴. EMRK indeholder samtlige grundlæggende rettigheder, som alle borgere i EU's medlemslande har. EMRK har derfor stor gennemslagskraft. Det fremgår af EMRK art. 8, stk. 1 at:

"Enhver har ret til respekt for sit privatliv og familieliv, sit hjem og sin korrespondance⁴⁵".

Det kan derfor fastslås, at privatlivsbeskyttelse er en menneskerettighed. Både det fysiske privatliv i form af hjemmet mv., men også det immaterielle privatliv i form af personlige oplysninger er beskyttet i denne bestemmelse. I modsætning til persondataretten, hvor samtlige personoplysninger beskyttes, hvad end disse er følsomme eller ej, beskyttes i EMRK kun oplysninger, der er personfølsomme. Menneskeretten er derfor ikke ligeså bred som persondataretten, men giver dog borgerne en væsentlig beskyttelse af privatlivet⁴⁶.

⁴² Hhv. Lov nr. 294 af 8. juni 1978 om offentlige myndigheders registre samt lov nr. 293 af 8. juni 1978 om private registre mv.

⁴³ Den Europæiske Menneskerettigheds konvention 1950, herefter "EMRK"

⁴⁴ Blume 2018, s. 42

⁴⁵ EMRK art. 8, stk. 1

⁴⁶ Blume 2018, s. 43

I EMRK art. 8, stk. 2 fremgår det, at privatlivsbeskyttelsen ikke er absolut. Bestemmelsen siger, at offentlige myndigheder kan gøre indgreb i privatlivsbeskyttelsen, såfremt det sker med hjemmel i lov, samt at det er nødvendigt i et demokratisk samfund af hensyn til bl.a. national sikkerhed, offentlig tryghed og for at forebygge uro eller forbrydelse. Dette følger godt i tråd med den generelle iagttagelse af, at beskyttelsen af den enkelte borgers privatliv afvejes overfor samfundet og kollektivets interesser. Undtagelserne i art. 8, stk. 2 er dog snævre og fortolkes strengt⁴⁷.

Der består derfor en væsentlig privatlivsbeskyttelse i EMRK art. 8.

2.6 Overvågning af borgerne

Det er nu fastslået, at der foreligger en væsentlig privatlivsbeskyttelse i dansk ret såvel som i EU-retten. Men på grund af den teknologiske udvikling, kombineret med den stigende mediedækning omkring kriminalitet og terror og den deraf følgende stigende utryghed i samfundet, gribes der nu oftere til overvågning af steder og dermed også borgere i vores samfund. Dette må anses som en grov krænkelse af privatlivet, og der må således foreligge særligt væsentlige hensyn, der kan begrunde overvågningen. I det følgende afsnit søges det derfor belyst, hvori hjemmelen til overvågning af borgere i vores samfund består.

2.6.2 Præsentation af tv-overvågningsloven

Der har efterhånden længe været regler om, hvornår der kan foretages tv-overvågning. Som nævnt tidligere fremgår det af straffelovens § 264 a, at hverken myndigheder eller private må overvåge områder, der ikke er frit tilgængelige. Der er dog sparsomt med regulering af, om der kan ske tv-overvågning af frit tilgængelige områder. Dette har for privates vedkommende været reguleret siden lov om forbud mod privates TV-overvågning mv.⁴⁸ blev fremsat i 1982. Lovforslaget blev fremsat på baggrund af en sag i Hobro, hvor en gågadeforening ville overvåge gågaden med tv-kameraer om natten i et forsøg på at opklare nogle hændelser vedrørende indbrud og hærværk. Dette skabte en offentlig debat om emnet, der udmøntede sig i et lovforslag til en ændring af straffeloven⁴⁹, som dog ikke blev vedtaget. I stedet valgte man den løsning at regulere tv-overvågning af frit tilgængelige steder i en separat lov⁵⁰.

⁴⁷ Blume 2018, s. 43-44

⁴⁸ Lov nr. 278 af 9. juni 1982 om forbud mod privates TV-overvågning m.v.

⁴⁹ Lovforslag nr. 94 af 27. november 1980 om ændring af borgerlig straffelov

⁵⁰ Betænkning nr. 1483/2006 om tv-overvågning, s. 31, herefter "*Betænkning nr. 1483*"

Der blev med loven indført et generelt forbud mod privates tv-overvågning på steder, som er offentligt tilgængelige i form af lovens § 1, stk. 1. Bestemmelsen siger specifikt, at *"Private må ikke foretage tv-overvågning af gade, vej, plads eller lignende område, som benyttes til almindelig færdsel."*

I lovforslaget til den oprindelige tv-overvågningslov⁵¹ udtaler Straffelovrådet sig om nogle af de hensyn, der ligger til grund for loven. Der henvises til straffelovens §§ 263-264 d, som er gennemgået i afsnit 2.2 i dette projekt. Strafansvaret omfatter her også de, der fotograferer eller iagttager folk, der befinder sig på et ikke frit tilgængeligt sted med kikkert el.lign. Disse er omfattet, selvom de måtte iagttage, mens de selv befinder sig på et frit tilgængeligt sted. Strafansvaret omfatter derimod ikke dem, der fotograferer (m.v.) folk, der befinder sig på et frit tilgængeligt sted. Der angives som begrundelse, at det måtte være forventeligt, at man ved at bevæge sig på et frit tilgængeligt sted ville være i risiko for at blive fotograferet eller iagttaget. Det er i nutidens samfund, og har efterhånden været det i mange år, ganske almindeligt at fotografere i offentligheden. Straffelovrådet fremhæver endvidere, at der dog ikke i 1971-72, hvor bestemmelserne §§ 263-264 d blev indført i straffeloven, var anledning til at overveje regulering af systematisk TV-overvågning. På dette tidspunkt var fænomenet TV-overvågning ikke ligeså udbredt, som det senere er blevet og til stadighed bliver i dag. Herefter vurderer Straffelovrådet, at der må foretages en afvejning af modsatrettede hensyn; privatlivets fred overfor de positive virkninger ved TV-overvågning. De positive virkninger er altovervejende kriminalpræventive. Dette vil altså sige, at udformningen af forbuddet i § 1, stk. 1 og undtagelserne hertil i § 2, er en direkte konsekvens af, og dermed et udtryk for, denne hensynsafvejning⁵².

I forlængelse heraf blev det ved lovændringen i 2007⁵³, som også ændrede lovens navn, bestemt, at det skulle tillades steder som f.eks. banker, spillekasinoer, hoteller, restauranter, butikcentre og butikker, hvorfra der drives detailhandel at foretage tv-overvågning af egen facade og indgange samt arealer i direkte tilknytning hertil, som ville kunne bruges som flugt- eller adgangsroute. Herefter kom loven til populært at hedde tv-overvågningsloven.

⁵¹ Lovforslag nr. 151 af 12. marts 1982 om tv-overvågning, herefter "LFF 151"

⁵² LFF 151, s. 7

⁵³ Lov nr. 519 af 6. juni 2007 om ændring af lov om forbud mod tv-overvågning m.v. og lov om behandling af personoplysninger

3. Forskellige interesser på spil

I dette afsnit vil de interesser og hensyn, der spiller ind i forhold til tv-overvågningen og retfærdiggørelsen af denne, blive undersøgt. Først vil projektet undersøge på den ene side hensynene, at det er nødvendigt at behandle personoplysninger, og dernæst på den anden side undersøge de modhensyn, der gør, at det er nødvendigt at begrænse eller beskytte behandlingen af personoplysninger.

3.1 Behovet for behandling af personoplysninger

3.1.1 Borgernes bedste

I takt med at den teknologiske udvikling bliver mere og mere avanceret, bliver mulighederne for at indsamle og behandle personoplysninger bedre og bedre. Det er derfor naturligt, at behovet for beskyttelse af disse personoplysninger er opstået. Som det er gennemgået i projektets afsnit 2, er personoplysninger en væsentlig del af borgernes privatliv, og dette er flere steder, både i dansk ret men også i EU-ret, beskyttelsesværdigt. Tidligere foregik al kommunikation enten fysisk, således at de informationer, man fik, alene blev ”opbevaret” i hukommelsen, eller i form af notater, som let kunne destrueres. I nutidens samfund foregår en enorm del af kommunikationen elektronisk, og dette er langt fra lige så let at styre for borgerne – dels fordi det er sværere at slette, men også fordi det er umuligt altid at vide hvornår og hvilke informationer, der nu indsamles og behandles om en. Det er ganske forståeligt, hvis det er noget, mange finder utrygt.

Moderne teknologi er i stand til at behandle enorme mængder data, og i takt med at det bliver muligt at behandle større og større mængder data, stiger behovet også for beskyttelse af netop dette. Det er unægtelig en stor fordel for offentlige myndigheder og private virksomheder at være i stand til at behandle disse oplysninger, og det er derfor også naturligt, at de vil finde større trang til at gøre dette, jo bedre mulighederne bliver. Det er blot vigtigt, at man ikke mister skyggesiden af syne.

I mange tilfælde anses informationssamfundets udvikling som en fordel – såvel for borgere som for virksomheder og myndigheder. Borgerne drager fordel af denne udvikling, da teknologien oftest gør hverdagen lettere. Computere benyttes af såvel gamle som unge, og der findes ikke det, man ikke kan få svar på på internettet. Det nye fænomen, ”Internet of Things” gør, at man blot kan tale til en højtaler i hjemmet, så laver den en kop kaffe. Hverdagen bliver unægtelig gjort nemmere af moderne teknologi. Det samme er tilfældet for offentlige myndigheder og

virksomheder. De øgede muligheder for hurtig og effektiv behandling af personoplysninger gør, at f.eks. sagsbehandlingstiden hos myndigheder forkortes væsentligt. Det er ligeledes lettere at holde sig ajour med borgernes informationer. Dette kan i sidste ende ligeledes komme borgeren til gode, da deres sager oftest bliver behandlet hurtigere og mere effektivt.

Det kan derfor allerede nu siges, at der findes et væsentligt behov for at behandle personoplysninger. Samfundet har allerede indstillet sig på, at det er denne retning udviklingen tager, og det vil derfor være praktisk talt umuligt at vende tilbage til tilstandene før denne udvikling. For at kunne følge med er det derfor en nødvendighed at kunne behandle personoplysninger.

3.1.2 Kriminalpræventive hensyn

En af de mange muligheder, som teknologien har medført, er muligheden for at foretage tv-overvågning. TV-overvågningen kan benyttes til flere anerkendelsesværdige formål. Af lovforslaget⁵⁴ fremgår det, at de legitime hensyn, der ligger til baggrund for tv-overvågningen, navnlig er af kriminalpræventiv karakter. Det er netop på denne baggrund, at man valgte at undtage butikker, udstillingslokaler m.v. fra forbuddet mod tv-overvågning, da der her må kunne siges at være et rimeligt kriminalpræventivt hensyn at tage⁵⁵. Tv-overvågning anses ofte som et godt middel til at bekæmpe og forebygge kriminalitet. Stadig flere dele af samfundet bliver genstand for tv-overvågning, og Danmark er efterhånden blevet det land med mest tv-overvågning pr. indbygger⁵⁶. Der ses også et udtrykt ønske fra politiets og generelt Justitsministeriets side om at få adgang til mere og mere overvågning⁵⁷. Tv-overvågning er i sagens natur et af de bedste bevismidler, som politiet, og i forlængelse heraf anklagemyndigheden, kan gøre brug af i forbindelse med en straffesag. Tv-overvågningsbilleder udgør således et sikkert objektive bevismateriale, såfremt disse er af tilstrækkelig kvalitet. Hvis man kan placere en mistænkt på gerningsstedet, er der stor sandsynlighed for, at vedkommende vil blive dømt. Det er derfor både i politiets, samfundets og borgernes interesse, at der kan foretages tv-overvågning, da det således er et væsentligt

⁵⁴ LFF 151

⁵⁵ LFF 151, s. 2, pkt. 5

⁵⁶ Blume 2018, s. 282

⁵⁷ Se f.eks. lovforslag nr. 171 af 27. februar 2019 om forslag til lov om ændring af retsplejeloven og lov om tv-overvågning (Politiets overtagelse af tv-overvågning og udvidelse af adgangen til tv-overvågning). Mere herom i afsnit 4.2.1

bidrag til at holde kriminelle væk fra gaderne.⁵⁸ Tanken bag brugen af tv-overvågning i kriminalitetspræventivt øjemed er derfor, at man enten vil undgå at begå kriminalitet, da der er stor risiko for at blive identificeret og anholdt, eller at man i det mindste vil være i stand til at anholde og domfælde de, som alligevel vælger at begå kriminalitet. Det er nok også hovedsageligt af denne grund, at der har været stor opbakning til, at der kan foretages tv-overvågning visse steder.

Det er interessant at bemærke, at der i betænkningen om tv-overvågning er indhentet en undersøgelse fra Justitsministeriets Forskningsenhed angående den kriminalitetspræventive virkning af tv-overvågning forskellige steder og med fokus på forskellige kriminalitetstyper⁵⁹. I betænkningen fremhæves det, at det er tæt på umuligt at angive en overordnet konklusion om den kriminalpræventive effekt af tv-overvågning, da resultaterne er tvetydige og ofte afhænger af stedet, der overvåges samt den type af kriminalitet, der fokuseres på⁶⁰.

Det fremhæves endvidere, at der i forhold til tv-overvågning i bycentre ikke fandtes at være en væsentlig virkning i forhold til tv-overvågning heraf. Der sås ikke megen forbedring af den offentlige orden. Heller ikke i forhold til tv-overvågning i offentlige transportmidler sås en væsentlig virkning af tv-overvågning. Den største effekt sås i forbindelse med bilrelateret kriminalitet i parkeringshuse, som f.eks. biltyverier. I forhold til kriminalitetstypen sås der størst effekt inden for berigelseskriminalitet kontra personfarlig kriminalitet. Det er værd at bemærke, at undersøgelsen viste, at den kriminalitetspræventive effekt af tv-overvågning ved røverier mod forretninger var usikker, samt at det i forhold til butikstyverier kunne reducere omfanget af disse; oftest såfremt personalet overvågede optagelserne på en skærm.

En anden væsentlig pointe fra undersøgelsen var, at der kan ske en forskydning af kriminalitet i et område som følge af tv-overvågning. Det vil sige, at samtidig med, at kriminaliteten ville falde i et område med tv-overvågning, vil den stige i omkringliggende områder uden tv-overvågning.

Alt i alt konkluderede undersøgelsen, at det var vanskeligt at drage en sikker konklusion mht. den samlede kriminalpræventive effekt af tv-overvågning på landsplan⁶¹.

⁵⁸ Betænkning nr. 1483, s. 129

⁵⁹ Betænkning nr. 1483, bilag 2, s. 209

⁶⁰ Betænkning nr. 1483, s. 127 samt bilag 2, s. 209

⁶¹ Betænkning nr. 1483, s. 127-128, samt bilag 2, s. 209

Det skal nævnes, at undersøgelsen er tilbage fra år 2006, og at det er muligt, at konklusionen ville være anderledes, såfremt denne var foretaget senere.

Det er derfor ikke givet, at tv-overvågning har en total og utvivlsom virkning på forebyggelse og opklaring af kriminalitet i samfundet, men det må dog siges, at det uden tvivl har en effekt. Spørgsmålet er derfor, hvorvidt dette er nok til at begrunde den indgriben i borgernes privatliv, som det utvivlsomt er at foretage tv-overvågning.

3.1.3 Borgernes selvforvoldte risici

I forbindelse med introduktionen af internettet, mobiltelefoner, computere og sociale medier er tilværelsen for mange mennesker blevet ændret markant. Stort set alle mennesker er online på internettet i løbet af en dag, og er på denne måde også synlige for andre, der også er online. Der er udviklet en tendens til, at borgere i større omfang er villige til, og i mange tilfælde ønsker, at gøre sig selv mere synlige i det offentlige rum, og dermed åbner op for deres privatliv og udstiller sig selv.

Behovet for beskyttelsen af privatlivet og værdien af privatlivet bliver påvirket af de nye muligheder for kommunikation. Privatlivet bliver mere sårbart. Når en borger deltager på de sociale medier eller i andre netværk på internettet, sker dette i langt de fleste tilfælde frivilligt. Man poster måske billeder af sig selv derhjemme, eller viser på anden måde personoplysninger om sig selv. Spørgsmålet er så, hvorvidt borgeren kan opretholde sin beskyttelse, idet borgeren frivilligt forvolder risiko for, at dennes personoplysninger bliver misbrugt. Kan man sige, at borgere, der ønsker at være offentlige og åbne, overhovedet har et privatliv, der skal beskyttes, når de på den måde bevæger sig ud i offentligheden? Det er klart, at en borger ved frivilligt at bevæge sig ud i det offentlige rum og på internettet, ikke kan være lige så privat, som vedkommende ville kunne i hjemmet. Dog må det også siges, at vedkommende ikke opgiver enhver form for privathed ved at bevæge sig ud i det offentlige rum; det være sig fysisk eller online. Det må siges at være forventeligt, at man ved at bevæge sig ud i det offentlige rum bliver iagttaget på den ene eller den anden måde. I områder, hvor der ofte færdes mange mennesker, må det være generelt accepteret, at der er risiko for at blive overvåget. Men dette betyder ikke nødvendigvis, at man opgiver enhver form for privathed. Og det er netop derfor, at der er behov for regulering på området⁶².

⁶² Blume 2018, s. 282-283

3.2 Det beskyttelsesværdige privatliv

I dette afsnit undersøges, hvad det vil sige at være privat. Herudover vil hensynene til privatlivsbeskyttelsen i henhold til tv-overvågning søges belyst.

3.2.1 Privatlivets værdi

Der findes mange forskellige karakteristika af privatlivet. Det er derfor svært at fastslå dets værdi. Som nævnt tidligere i dette projekt, kan privatlivet bestå af noget fysisk, som f.eks. hjemmet, men det kan også bestå i noget immaterielt, såsom oplysninger om en selv. Derudover kan det også bestå i at opretholde en bestemt tilstand, f.eks. det at være alene⁶³. For at kunne pejle sig ind på dette modsatte omdrejningspunkt inden for reguleringen af tv-overvågning, er det relevant at se på, hvem beskyttelsesobjektet er. Dette er i sagens natur personer, mennesker, borgere. Det, de skal beskyttes imod, er en krænkelse af privatlivet. I henhold til persondatareglerne, er det selve *oplysningerne* om personer, der er beskyttelsesobjektet, selvom det er personen, der skal nyde denne beskyttelse⁶⁴. I henhold til tv-overvågningsloven, er det selve overvågningen, der reguleres. De oplysninger, som overvågningen resulterer i, kan misbruges til at krænke personen, som fremgår af disse oplysninger. Ved at regulere overvågningen af personer, beskyttes oplysninger om disse personer dermed – og i forlængelse heraf, vedkommendes privatliv.

Det er ofte svært at definere, hvorfor eller hvordan man føler, at ens privatliv krænkes. Det er generelt set et begreb, der er svært at håndtere. Hvis man ved, at der har været en fremmed i ens hjem, men at der ikke er sket nogen skade, og intet er blevet fjernet, ville de fleste måske alligevel føle, at deres privatliv er blevet krænket⁶⁵. Man hører ofte i forbindelse med straffesager om hjemmerøverier eller blot tyverier, at ofrene har svært ved at være i hjemmet og går rundt med tanker om, at der har været fremmede inde og rode i sit hjem.

Det er på denne baggrund ofte svært at opstille det private som noget, der bør beskyttes, idet argumentationen let bliver flyvsk overfor de konkrete og håndgribelige hensyn, der er på modsatte side omkring de positive effekter ved tv-overvågning.

Peter Blume og Janne Rothmar Herrmann opstiller det således, at privatlivet kan inddeles på forskellige måder. De fremhæver eksempelvis en opdeling mellem fysisk, psykisk,

⁶³ Blume 2018, s. 64

⁶⁴ Blume 2018, s. 30

⁶⁵ Blume 2018, s. 64-65

informationelt, kommunikativt og territorielt privatliv. Dette er blot med til at illustrere, at den "del" af privatlivet, der behandles i dette projekt, kun er en del af et større hele⁶⁶.

Hvis der fokuseres på krænkelse af privatlivet i forhold til tv-overvågning, fremgår der nogle interessante bemærkninger af Straffelovrådets betænkning om privatlivets fred fra 1971. Det bemærkes heri, at man ved vurderingen af, i hvilket omfang der bør indføres straffebestemmelser til at beskytte borgerne overfor tv-overvågning, bør have som udgangspunkt, at borgere skal beskyttes overfor former for udspionering, som man ikke er indstillet på at tage sig i agt for⁶⁷. Denne tankegang gengives i lovforslaget til den første udgave af tv-overvågningsloven. Her bemærkes det, at det er de samme hensyn, der gør sig gældende med henblik på retlig regulering af tv-overvågning. Det pointeres, at dengang betænkningen blev udarbejdet, var det alene naturligt at regulere den situation, at der fotograferes eller iagttages borgere på ikke frit tilgængelige steder. Endvidere bemærkes det, at forudsætningerne for reguleringen fra 1971 er væsentligt ændret på tidspunktet for lovforslagets udformning grundet teknologiens udvikling. Der er nu sket en mere udbredt brug af tv-overvågning, og der er derfor samtidig sket en væsentlig begrænsning af mulighederne for at kunne færdes frit på tilgængelige områder uden at være udsat for skjult overvågning. Den mest interessante bemærkning følger, hvori det konstateres, at det vil kunne udgøre en krænkelse i sig selv at blive udsat for overvågning i situationer, hvor borgeren ikke er forberedt på det. Dette vil kunne skabe en fornemmelse af utryghed og ufrihed, hvis denne udbredelse af overvågning fører til, at borgerne føler sig overvåget når de færdes på frit tilgængelige steder⁶⁸.

Der har derfor tydeligvis ikke været tvivl fra lovgivers side om, at privatlivet er noget, som fortjener beskyttelse.

3.3 Balancen mellem hensynene

Som det fremgår af afsnittene herover, er der en del modsatrettede hensyn at tage, når der er tale om tv-overvågning og behandling af oplysninger fremkommet heraf. På den ene side hjælper den moderne teknologi med mange hverdagsopgaver samt opgaver, som samfundet som helhed mener, er væsentlige at varetage. På den anden side er der hensynet til beskyttelsen

⁶⁶ Blume 2018, s. 64

⁶⁷ Betænkning, nr. 601, s. 52

⁶⁸ LFF 151, s. 2, pkt. 5

af de, hvis oplysninger bliver behandlet i forbindelse med varetagelsen af disse opgaver. Denne afbalancering skal, i henhold til den retlige regulering på området, altid iagttages.

Det forekommer paradoksalt, at det i bemærkningerne til lovforslaget om tv-overvågningsloven fra 1982 pointeres, at den øgede overvågning kan være med til at skabe en følelse af utryghed og ufrihed, såfremt borgerne, når de færdes på et frit tilgængeligt sted, føler sig overvåget af ikke tilstedeværende personer. Dette fordi, at et af hovedargumenterne for tv-overvågning netop er, at dette vil skabe tryghed for borgerne i samfundet. Dette betyder, at man står i en situation, der for nogle borgere vil betyde, at de skal vælge imellem utryghed gennem overvågning, hvor man ikke er helt sikker på, hvornår man overvåges, eller hvad denne bruges til, eller utryghed gennem kriminalitet i samfundet. Det er derfor forskelligt fra borger til borger, hvilket hensyn der vægter højest for vedkommende selv. Det er måske netop af denne grund, at Det Kriminalpræventive Råd, Finansrådet, Finansforbundet og Sikkerhedsbranchen foranledigede ACNielsen AIM til at foretage en meningsmåling i perioden 1.-8. november 2004 vedrørende Danmarks borgeres holdning til tv-overvågning. En lignende måling blev foretaget i 1999. Da undersøgelsen er tilbage fra 2004, er denne forbundet med en væsentlig usikkerhed i forhold til, hvordan en sådan ville se ud i dag. Undersøgelsen inddrages alligevel i projektet, da den danner et interessant grundlag for at vurdere, hvornår borgere føler sig tilstrækkeligt trygge til, at hensynet til deres privatliv vejer tungere end hensynet til deres tryghed i samfundet. Ligeledes omvendt hvornår borgere føler sig tilstrækkeligt utrygge til, at hensynet til samfundets sikkerhed og kriminalitetsprævention vejer tungere end hensynet til deres privatliv.

Meningsmålingen bestod af et telefonisk interview af omkring 1000 borgere på 15 år eller derover, som blev inddelt i kategorier efter køn, alder, uddannelse, bopæl og erhverv. På baggrund af meningsmålingen udarbejdede Det Kriminalpræventive Råd en rapport for at afdække borgernes holdning til tv-overvågning⁶⁹. Deltagerne blev spurgt om 6 spørgsmål angående deres holdning til tv-overvågning på specifikke, frit tilgængelige steder, hvorefter de skulle angive årsagen til, at de enten var positivt eller negativt stemt overfor overvågning på de specifikke steder. Ligeledes blev deltagerne spurgt ind til, hvorvidt de mente undtagelserne til forbuddet mod tv-overvågning i lovens § 2 var gode.

⁶⁹ Betænkning nr. 1483, s. 131, samt bilag 4

Udbredelsen af brug af tv-overvågning blev af 56% af deltagerne opfattet som noget positivt (2004) i forhold til 60% af deltagerne i den tidligere undersøgelse (1999). Ligeledes skete der et fald i gruppen, der fandt udbredelsen negativ, da denne gik fra 21% (199) til 18% (2004).

Af alle steder der blev spurgt ind til, var næsten alle deltagere (97%) positivt stemte overfor overvågning på et eller flere af stederne, mens ligeledes en meget stor del (næsten 90%) var negativt stemte overfor overvågning på et eller flere af stederne. Dog viste det sig, at holdningen var meget forskellig alt efter, hvilket sted der var tale om.

I banker og på posthuse var flest positivt stemt overfor tv-overvågning (92%). Mange var ligeledes positive over tv-overvågning uden for banker og posthuse (84%), på togstationer (82%), uden for diskoteker, restauranter og på barer (70%), i butikker (70%), i tog og busser (69%), på fællesarealer i overdækkede butikscentre (63%) og indenfor på diskoteker m.v. (54%).

De steder, hvor flest var negativt stemte overfor tv-overvågning, var i omklædnings- og prøverum (14%), på vejen eller i opgange ved egen bolig (20%), på egen arbejdsplads (22%), i fitnesscentre, svømmehaller og solarier (23%), på offentlige toiletter (28%) og på gågader (44%)⁷⁰.

Det kan herudfra generelt konstateres, at der, hvor flest er negativt stemt overfor tv-overvågning, er de steder, hvor man rykker tættere på den traditionelle private sfære; såsom tæt på egen bolig, på arbejdspladsen, på toiletter og i omklædningsrum. Derimod ses flest positivt stemt overfor tv-overvågning på steder, hvor der må anses for at være de stærkeste argumenter for tv-overvågning ud fra et kriminalpræventivt synspunkt, såsom i banker og i butikker. Det kan derfor siges, at de steder, der traditionelt set anses som "trygge" for borgerne, er de steder, hvor der var størst negativitet omkring tv-overvågningen. Derimod var borgerne mest positivt stemte ved steder, hvor der forholdsvist ofte sker kriminalitet, og derfor generelt er mere utrygge.

Endnu en interessant konklusion af undersøgelsen viser, at 64% af deltagerne angav krænkelse af privatlivets fred som årsag for at være negativt stemt overfor tv-overvågning. 16% angav

⁷⁰ Betænkning nr. 1483, s. 132-133, samt bilag 4

frygt for misbrug som den primære årsag, hvilket kan flettes ind under krænkelsen af privatlivets fred.

Den primære årsag for at være positivt stemt overfor tv-overvågning var for 49% af deltagerne, at dette er med til at forebygge kriminalitet, 28% mente at det øger trygheden i samfundet, og 17% mente at det styrkede politiets opklaringsarbejde⁷¹.

Dette er et godt udtryk for de overvejelser, der blev lagt til grund for udarbejdelsen af tv-overvågningsloven, og generelt for de hensyn, der er taget med i overvejelserne af, hvornår det skal være forbudt at foretage tv-overvågning, og hvornår man er undtaget fra forbuddet.

Det er tydeligt at se, at lovgivers tankegang har været i tråd med borgernes, da reglerne om tv-overvågning i overvejende grad stemmer overens med de hensyn, som både lovgiver, Straffelovrådet og borgerne har fremført.

⁷¹ Betænkning nr. 1483, s. 133-134

4. Adgangen til tv-overvågning

Reguleringen af tv-overvågning er struktureret således, at den dels tager stilling til, om der overhovedet må foretages overvågning, og, sammen med de persondataretlige regler, dels om disse data må bruges efterfølgende. I følgende afsnit gennemgås førstnævnte; nemlig hvornår der er adgang til at foretage tv-overvågning, samt om denne adgang bør udvides eller ej.

Når det skal vurderes, hvorvidt der kan ske tv-overvågning, skelnes der mellem, om denne skal foretages af private eller af offentlige myndigheder. I tv-overvågningsloven er det i overvejende grad privates tv-overvågning, der er reguleret. For offentlige myndigheder gælder i første omgang forvaltningslovens regler for, hvornår disse kan benytte tv-overvågning⁷². Der er dog i tv-overvågningslovens § 3a indsat en bestemmelse om en informationsforpligtelse for offentlige myndigheder, der foretager tv-overvågning. Herudover er der i § 2a indsat en adgang for kommunerne til at foretage tv-overvågning i tilknytning til områder, der er tv-overvåget i henhold til lovens § 2, stk. 2. Yderligere kan tv-overvågningslovens § 4 d nævnes, idet den giver kommuner mulighed for at behandle oplysninger indsamlet via tv-overvågning i overensstemmelse med § 2a, enten hvis den registrerede har givet udtrykkeligt samtykke, eller hvis behandlingen sker med henblik på at fremme trygheden for de borgere, der færdes i det tv-overvågede område.

Det forekommer imidlertid irrelevant fra borgernes synspunkt, om tv-overvågningen foretages af private eller offentlige myndigheder, da effekten på borgerne må være de samme. Af denne grund må der tages samme hensyn til beskyttelse af privatlivets fred i forbindelse med en offentlig myndigheds tv-overvågning og bedømmelsen af, hvorvidt dette er sagligt og proportionelt⁷³. Peter Blume og Janne Rothmar Herrmann anfører desuden, at det i Datatilsynets praksis i almindelighed antages, at offentlige myndigheder ikke bør overvåge steder, hvor dette ikke er tilladt for private. Offentlige myndigheder er derfor i vid udstrækning stillet på samme måde som private⁷⁴.

⁷² Blume 2018, s. 283

⁷³ Betænkning nr. 1483, s. 123

⁷⁴ Blume 2018, s. 286 samt Martin Gräs Lind, Hanne Marie Motzfeldt, Charlotte Bagger Tranberg: Tv-overvågning anno 2008 – Erhvervsjuridisk tidsskrift, ET.2008.64 fra 25.april 2008, s. 1 under afsnit 3. Herefter ”*Martin Gräs Lind m.fl. 2008*”

Det skal ligeledes bemærkes, at loven udelukkende gælder tv-overvågning. Andre overvågningsformer, såsom aflytning, ikke er omfattet. Dette er i stedet reguleret i straffelovens § 263, stk. 1, nr. 3.

Ser man på straffelovens § 264 a, som beskrevet i dette projekts afsnit 2, gælder denne både for private og offentlige myndigheder. Bestemmelsen siger, at der ikke kan ske overvågning af ikke frit tilgængelige områder, f.eks. hjemmet. Der er således ikke tvivl om, at det ikke er tilladt at overvåge på disse områder, uanset hvor kameraet er placeret. Spørgsmålet bliver så, hvornår der kan foretages overvågning på frit tilgængelige steder. Dette er kun i et begrænset omfang reguleret i straffelovens § 264 d, der regulerer adgangen til at videregive optaget overvågning⁷⁵.

4.1 Forbuddet

Svaret findes i tv-overvågningslovens § 1, stk. 1, der for privates vedkommende bestemmer, at private ikke må foretage overvågning af gader, veje, pladser eller lignende områder, som benyttes til almindelig færdsel. Med andre ord må de ikke foretage tv-overvågning af frit tilgængelige steder. Det er derfor i reguleringen bestemt, at borgere på disse steder har ret til at kunne være i fred fra denne form for overvågning. Dette stemmer godt overens med de overvejelser, som Straffelovrådet i 1971 gjorde sig i deres betænkning om privatlivets fred. Den form for overvågning, der er omfattet, er den upersonlige overvågning, der foretages automatisk. Dermed falder situationer som den, hvor en turist filmer en attraktion, uden for lovens anvendelsesområde. Herudover falder pressens optagelser i forbindelse med bestemte begivenheder ligeledes uden for anvendelsesområdet, hvilket bestemt er ønskeligt, idet det forekommer uhensigtsmæssigt at forbyde pressen at foretage optagelser i forbindelse med vigtige begivenheder, hvilket desuden ville kunne ses som en indskrænkning af pressefriheden.

Herudover antages det, at tv-overvågning i offentlige busser og tog ikke er omfattet af definitionen i tv-overvågningslovens § 1, stk. 1 om områder med almindelig færdsel⁷⁶. På steder, der er frit tilgængelige, men som ikke er fastsat i lovens § 1, stk. 1, regulerer tv-overvågningsloven ikke, hvorvidt der kan foretages tv-overvågning eller ej. Som eksempel på sådanne steder kan gives private områder med offentlig adgang, f.eks. museer. Her kan der foretages tv-overvågning, såfremt formålet er kriminalitetsbekæmpelse, med mindre der ved overvågningen sker en overtrædelse af straffelovens bestemmelser. Videre behandling af de

⁷⁵ Blume 2018, s. 283-284

⁷⁶ Betænkning nr. 1483, s. 24

indsamlede personoplysninger i form af overvågningsbillederne vil her være omfattet af reglerne i forordningen og databeskyttelsesloven.

I tv-overvågningslovens § 1, stk. 2 defineres det nærmere, hvad der forstås ved tv-overvågning. Det fremgår, at tv-overvågning defineres som:

" [...] Vedvarende eller regelmæssigt gentagen personovervågning ved hjælp af fjernbetjent eller automatisk virkende tv-kamera, fotografiapparat eller lignende apparat."

Udtrykket "vedvarende eller regelmæssigt gentagen personovervågning" indebærer, at overvågningens formål er at føre kontrol med borgerne og deres adfærd. Hvis et kamera sættes op for at føre kontrol over en maskines funktion, hvorvidt den virker, som den skal eller ej, falder uden for lovens anvendelsesområde. Det samme gælder, hvis der opsættes kameraer for at iagttage dyrs færden og adfærd i naturen⁷⁷. Det skal dog hertil bemærkes, at såfremt overvågning somme tider også omfatter personer, vil loven finde anvendelse. Dette vil også være tilfældet, selvom det ikke har været formålet med overvågningen at overvåge personer. Dette ses ligeledes i en dom fra Vestre Landsret fra 2005⁷⁸. I dommen havde tiltalte på sin ejendom på Læsø opsat et web-kamera, som optog et billede hvert minut af en del af et havneområde samt en offentlig vej. Billeder blev transmitteret til en hjemmeside, som tiltalte benyttede til at promovere Læsø og dennes natur. Billederne blev opdateret med intervaller på 5 til 30 minutter. Det blev i rettens afgørelse lagt til grund, at man under visse omstændigheder kunne genkende personer på billederne, og situationen fandtes derfor at være omfattet af tv-overvågningsloven, og tiltalte blev idømt en bøde for overtrædelse heraf. Dommen illustrerer herudover, at også web-kameraer er omfattet af tv-overvågningsloven. Det er herudover også interessant, at der i loven bliver lagt vægt på, at personerne på billederne var genkendelige, eller identificerbare. Dette peger på, at begrebet *personovervågning* i tv-overvågningslovens forstand, er sammenfaldende med begrebet "den registrerede" i forordningens forstand. Det vil sige, at personerne, som udsættes for overvågning, skal være identificerbare uden brug af forholdsmæssigt store ressourcer. Dette forekommer ligeledes en nærliggende konklusion, idet

⁷⁷ LFF 151, s. 3

⁷⁸ UfR 2005.2979 V

der ved indførelsen af § 4 c ved lovændringen af 2018⁷⁹ bliver gjort brug af begrebet "den registrerede".

Herudover skal overvågningen ligeledes foregå over en vis tidsudstrækning. Som nævnt ovenfor vil fotografering af en bestemt begivenhed ikke have karakter af overvågning, selvom disse har tendens til at strække sig over et stykke tid. Forevisninger af en begivenhed, som en borger deltager i, vil derfor ikke være forbudt efter tv-overvågningsloven⁸⁰.

Såkaldte systematiske optagelser kan være omfattet af loven. Reglerne gælder også for overvågningskameraer, der er indstillet således, at de kun optager inden for et givent tidsrum af dagen, eller kun bliver aktiveret, såfremt der træder personer ind i billedet. Derudover vil brug af kameraer, der kun aktiveres ved tryk på en alarmknap i f.eks. et pengeinstitut, ikke have karakter af systematisk optagelse, som er nødvendigt for, at der kan være tale om tv-overvågning⁸¹.

Endvidere anfører bestemmelsen, at reglerne kun omfatter kameraer, som er "fjernbetjent eller automatisk virkende". Det vil sige, at brugen af kameraer, der styres på stedet, f.eks. til brug for filmoptagelser, falder uden for lovens anvendelsesområde. Som nævnt tidligere i projektet omfattes også overvågning, der ikke nødvendigvis er forbundet med optagelse. Overvågning, der kun har karakter af iagttagelse, f.eks. via en tv-skærm i den anden ende, er ligeledes omfattet af loven⁸².

I lovens § 1, stk. 2, 2. pkt. fremgår det, at:

"Lovens regler om tv-overvågning finder tilsvarende anvendelse på opsætning af sådant apparat med henblik på overvågning"

Denne tilføjelse er udelukkende gjort af bevis tekniske hensyn. I lovens § 5, stk. 1 fremgår det, at overtrædelse af forbuddet mod tv-overvågning straffes med bøde. Da det af straffelovens § 21, stk. 3 fremgår, at forsøg på overtrædelse af loven kun kan straffes, såfremt straffen ville overstige fængsel i 4 måneder, kan der således ikke straffes for forsøg på overtrædelse af forbuddet mod tv-overvågning. Såfremt reglerne kun havde været rettet mod brugen af

⁷⁹ Lov nr. 506 af 23. maj 2018 om ændring af lov om tv-overvågning og lov om retshåndhævende myndigheders behandling af personoplysninger

⁸⁰ LFF 151, s. 3

⁸¹ LFF 151, s. 3

⁸² LFF 151, s. 3

kameraer el.lign., ville der i nogle tilfælde ikke kunne pålægges straf, da det ville være svært at bevise ud over al rimelig tvivl, at kameraet var blevet brugt⁸³.

4.2 Undtagelser

I juraens verden findes der sjældent regler uden undtagelser. Dette er også tilfældet i tv-overvågningsloven. I lovens § 2 er der således opstillet en modifikation af hovedreglen om forbud mod tv-overvågning. Modifikationen indeholder en række undtagelser til forbuddet, som primært skyldes hensynet til kriminalitetsforebyggelse. Dette betyder, at der disse steder kan foretages tv-overvågning, selvom der sker almindelig færdsel. Det er tidligere i projektet konstateret, at tv-overvågning har en kriminalitetsforebyggende og -bekæmpende effekt. Det er dog tvivlsomt, hvor stor denne effekt er, og det er heller ikke alle former for kriminalitet, som tv-overvågning har en effekt på. Det er på den anden side konstateret, at tv-overvågning kan have en stor andel i politiets efterforskning samt opklaringsarbejde. Lovgiver har dog ud fra en samlet vurdering valgt at inkludere undtagelser til forbuddet i loven, hvor det har givet mening ud fra undersøgelserne.

Den første udgave af tv-overvågningsloven kom i 1982, og med denne fulgte to undtagelser til forbuddet. Den første undtagelse i lovens § 2, nr. 1 går på, at forbuddet ikke gælder ved tv-overvågning af tankstationer, fabriksområder, overdækkede butikcentre og lignende områder, hvorfra der drives erhvervsvirksomhed, hvis overvågningen foretages af vedkommende, der har rådighed over dette område.

Undtagelse nr. 2 fremgår af lovens § 2, nr. 2, som bestemmer, at forbuddet ligeledes ikke gælder ved tv-overvågning, som ikke er forbundet med optagelse af billeder på videobånd, film m.v., når det sker som led i overvågning af egen indgang, facade m.v.

Herudover er der gennem årene foretaget mange ændringer til tv-overvågningsloven, og udviklingen ses at have bevæget sig imod flere og flere undtagelser til forbuddet. I 2007 skete den hidtil største ændring af loven, da denne skiftede titel til "Lov om tv-overvågning". Den seneste ændring af tv-overvågningsloven skete i 2018, og ændringerne peger i det hele taget på en stigende accept af tv-overvågningsloven som et middel mod kriminalitet. Det er dog stadig vigtigt at holde sig hensynsafvejningen for øje, og med tanke på undersøgelsen af tv-overvågningens effekt på kriminaliteten samt undersøgelsen af borgernes mening om tv-

⁸³ LFF 151, s. 3

overvågning synes dette også at være tilfældet fra lovgivers side, der til stadighed kun undtager steder fra forbuddet, hvor fordelene ved tv-overvågning overstiger ulemperne herved. Det er vigtigt, at borgernes tryghed ved tv-overvågning ikke bliver til en utryghed. I det hele taget ses den mere og mere udbredte brug af tv-overvågning støttet af befolkningen, der efterhånden må anse dette som en mere og mere naturlig del af samfundet. Lovgivers brug af en undersøgelse af befolkningens holdning til tv-overvågning i betænkningen til tv-overvågningsloven ses da også som et udtryk for, at befolkningens holdning og opbakning til tv-overvågning må tillægges en del vægt, idet det i og for sig kun er borgerne selv, der reelt set kan vurdere, hvornår og i hvor høj grad de føler sig krænket af tv-overvågning. Dette illustrerer også, hvor svært privatlivet og privathed er at have med at gøre, da dette i høj grad opleves individuelt af borgerne. Såfremt befolkningen bakker op om tv-overvågning et givent sted, må dette tages som udtryk for, at tv-overvågning her ikke findes krænkende for privatlivets fred⁸⁴.

Af den nyeste udgave af tv-overvågningsloven fremgår det, at undtagelserne til forbuddet nu findes i både lovens § 2 og § 2a. Af lovens § 2, stk. 1 fremgår 4 undtagelser til hovedreglen i § 1, stk. 1. Forbuddet mod tv-overvågning gælder herefter ikke ved:

Nr. 1: *"Tv-overvågning af tankstationer, fabriksområder, overdækkede butikcentre og lignende områder, på hvilke der drives erhvervsvirksomhed, såfremt overvågningen foretages af den, der har rådighed over området"*

Som det ses ovenfor, stammer denne bestemmelse fra den oprindelige tv-overvågningslov fra 1982. Formålet med undtagelsen er kriminalitetsforebyggelse, idet der disse steder traditionelt set begås meget småkriminalitet, såsom tyverier, og det virker derfor naturligt, at der her er mulighed for at opsætte tv-overvågning til forebyggelse og opklaring af dette.

Nr. 2: *"Tv-overvågning af automater, hvor penge kan hæves (pengeautomater) eller kan veksles til en anden valuta (vekselautomater), eller af køretøjer, der udelukkende anvendes til transport af penge (pengetransportbiler), såfremt overvågning foretages af den, der har rådighed over automaten eller køretøjet, og såfremt tv-overvågningen er indrettet således, at den alene er rettet mod personer, som befinder sig i umiddelbar nærhed af automaten eller køretøjet."*

⁸⁴ Peter Blume og Janne Rothmar Herrmann diskuterer ligeledes dette i Blume 2018, s. 291-293.

Denne bestemmelse var ikke en del af den oprindelige lov fra 1982, men blev indsat via lovændring af 2002⁸⁵. Formålet var her ligeledes at forbedre mulighederne for at forebygge samt opklare kriminalitet i forbindelse med de nævnte steder. Det drejer sig navnlig om røverier og anden berigelseskriminalitet, da der på dette tidspunkt kunne konstateres et stigende antal røverier samt svindel i forbindelse med pengeautomater⁸⁶. Der blev ligeledes indført en begrænsning af undtagelsen, da det blev gjort til et krav, at tv-overvågning skal indrettes således, at den kun er rettet mod personer, som er i nærheden af automaten eller køretøjet. Dette er med til at holde det modsatrettede hensyn for øje, således at der er minimal risiko for, at uvedkommende borgere optages af tv-overvågningen.

Nr. 3: *"Tv-overvågning, der foretages af pengeinstitutvirksomheder, spillekasinoer, hotel- og restaurationsvirksomheder samt butikcentre og butikker, hvorfra der foregår detailsalg, af*

a) Egne indgange og facader samt

b) Arealer, som ligger i direkte tilknytning til egne indgange og facader, og som naturligt anvendes eller kan anvendes som adgangs- eller flugtvej i forhold til egne indgange, når overvågningen er klart nødvendig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse"

Dette er endnu en bestemmelse, som er indsat efter den oprindelig lovs ikrafttræden. Bestemmelsen blev indsat ved lovændringen i 2007. Det var ligeledes ved denne lov, at tv-overvågningsloven fik sin nuværende titel. Formålet med lovændringen var, som med de forrige undtagelser, at øge kriminalitetsbekæmpelsen disse steder. Endnu engang blev afvejningen mellem hensynet til privatlivets fred og til kriminalitetsforebyggelse og -opklaring foretaget, og det blev endnu engang fundet, at der var grundlag for en udvidelse af adgangen til tv-overvågning. Undtagelsen retter sig dels mod tv-overvågning af egne indgange og facader. Det er interessant i denne forbindelse, at der ligeledes efter nr. 4 kan foretages tv-overvågning af egne indgange og facader, dog uden tilknyttet optagelse af billeder m.v. En begrundelse for dette kan være, at der de steder, der er omfattet af nr. 3, ofte er risiko for kriminalitet, og at det derfor kan være nødvendigt at have mulighed for at gennemse videomaterialet senere til eventuel identifikation af gerningsmændene. Bestemmelsens nr. 4 gennemgås nedenfor.

⁸⁵ Lov nr. 257 af 8. maj 2002 om ændring af lov om forbud mod tv-overvågning m.v.

⁸⁶ Lovforslag nr. 138 af 27. februar 2002 om forslag til lov om ændring af lov om forbud mod tv-overvågning m.v., almindelige bemærkninger til lovforslaget, s. 1, pkt. 1 samt pkt. 3

Udover udvidelsen i litra a fulgte der ligeledes en yderligere udvidelse af adgangen til tv-overvågning i bestemmelsens litra b. Denne bestemmelse har åbnet op for muligheden for, at der kan foretages tv-overvågning i selve det offentlige rum ved, at der nu kan foretages tv-overvågning af områder, der ligger i direkte tilknytning til de i litra a nævnte områder. Bestemmelsen bevæger sig her ud på et område, hvor der er risiko for, at tilfældige forbipasserende uden egentligt ærinde hos den erhvervsdrivende virksomhed, kan blive optaget af tv-overvågningen. I betænkningen om tv-overvågning fra 2006 anføres det, at sådanne områder f.eks. kan være fortove eller andre gangarealer og pladser, herunder parkeringspladser i direkte tilknytning til de i litra a nævnte områder. I betænkningen begrundes denne væsentlige udvidelse med, at de omfattede erhvervsdrivende skal have mulighed for at foretage tv-overvågning af områder, som erfaringsmæssigt benyttes til maskering eller afmaskering i forbindelse med røverier af disse steder. Herudover bemærkes det, at det er almindelig politimæssig erfaring, at sådanne røvere ofte foretager forudgående rekognoscering på gerningsstedet. Det bemærkes samtidigt, at baggrunden for at udpensle det faktum, at denne overvågning kun kan ske, såfremt denne er klart nødvendig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse, er at tydeliggøre at der skal mere til for at foretage overvågning af områder i tilknytning til egne facader m.v., end der skal til for at foretage overvågning af selve facaden⁸⁷.

Det skal her desuden nævnes, at der ved nyt lovforslag af 27. februar 2019⁸⁸ foreslås indsat "*engrosvirksomheder, hvorfor der foregår salg og udlevering af varer*" i denne bestemmelse, således at disse ligeledes er undtaget fra forbuddet mod tv-overvågning. Dette foreslås af hensyn til, at disse virksomheder er i en sammenlignelig situation som de øvrige aktører i bestemmelsen⁸⁹. Dette lovforslag behandles mere detaljeret i afsnit 4.2.1.

Nr. 4: "*Tv-overvågning, der ikke er forbundet med optagelse af billeder på videobånd, film eller lignende, når den foretages som led i overvågning af egne indgange, facader, indhegning eller lignende.*"

Dette er den anden af undtagelserne, som blev indført med den oprindelige lov i 1982. Bestemmelsen giver private adgang til overvågning af egne indgange, facader m.v. så længe

⁸⁷ Betænkning nr. 1483, s. 138-139

⁸⁸ LFF nr. 171

⁸⁹ LFF nr. 171, s. 19

denne ikke forbindes med optagelse af billeder. Derved kan både private borgere såvel som virksomheder foretage overvågning af egen bygning, såfremt billederne ikke bliver optaget, men blot bruges til iagttagelse. Det kan dog ikke undgås, at der kommer andet areal med på billederne, som ikke omfatter egen facade, f.eks. en del af vejarealet. Det er antaget, at man på trods af dette, stadig har mulighed for at foretage overvågningen. Det skal dog hertil bemærkes, at det af retspraksis følger, at overvågningen ikke må omfatte mere end de umiddelbare omgivelser, som udelukkende af tekniske grunde kommer med på billederne⁹⁰.

Dette er dog ikke de eneste undtagelser til forbuddet mod tv-overvågning. Ved en lovændring i 2010⁹¹ blev der efter § 2, stk. 1, indsat stk. 2 og 3, hvoraf der fremgår yderligere undtagelser. Af stk. 2 fremgår det:

"Politiet kan uanset bestemmelsen i § 1, stk. 1, efter ansøgning give boligorganisationer og foreninger m.v., der repræsenterer husstandene i et boligområde, tilladelse til at foretage tv-overvågning af det pågældende boligområde og af arealer, som ligger i direkte tilknytning hertil, når overvågningen er væsentlig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse. En tilladelse kan gives for højst 5 år ad gangen."

I de almindelige bemærkninger til lovforslaget anføres det, at grundlaget for, at det bør være muligt for udsatte boligområder også at kunne tv-overvåge områder, der benyttes til almindelig færdsel, er, at der var stigende problemer med uro og hærværk i disse områder. Før denne lovændring var det kun muligt for boligforeningerne m.v. at tv-overvåge områder, der ikke er frit tilgængelige, såsom aflåste cykelkældre. Det vurderedes, at det ville have en tilstrækkelig kriminalitetspræventiv effekt, såfremt boligforeninger kunne opsætte tv-overvågning i de nævnte områder, der benyttedes til almindelig færdsel. Bestemmelsen kommer dog med yderligere krav om, at der først skal indhentes tilladelse til overvågningen hos politiet, da overvågningen skal være væsentlig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelsen. Det fremgår af bemærkningerne, at der også ved udarbejdelsen af dette lovforslag skulle foretages en afvejning af på den ene side hensynet til privatlivets fred og på den anden side hensynet til at

⁹⁰ Martin Gräs Lind m.fl. 2008, s. 2. Her henvises til dommen UfR 1998.1390V, hvor der var tale om optagelse via et videokamera, som var opsat i stueetagen i en ejendom, der blev benyttet som klub fra 1. sal. Kameraet gjorde det muligt at identificere personer, som ringede på døren. Kameraet gav mulighed for at iagttage en gadestrækning på mere end 100 meter fra indgangen. Dette fandtes i strid med tv-overvågningsloven, da der var tale om overvågning langt ud over de umiddelbare omgivelser af personen, der ringede på

⁹¹ Lovforslag nr. 185 af 24. marts 2010 om forslag til lov om ændring af lov om tv-overvågning, herefter "LFF nr. 185"

kunne bekæmpe kriminalitet i området. I denne situation faldt vurderingen ud til tv-overvågningens fordel, ligesom det var tilfældet med de øvrige ændringsforslag til tv-overvågningsloven. I bemærkningerne til lovforslaget henvises der til betænkningen om tv-overvågning fra 2006, idet der igen må lægges vægt på en retspolitisk og holdningsmæssig vurdering i forhold til, om goderne ved tv-overvågning overstiger hensynet til privatlivets fred. Det pointeres i den forbindelse i den indledende bemærkning til lovforslaget, at der synes at ske en udvikling i befolkningens holdning til tv-overvågning af frit tilgængelige steder i retning af, at færre og færre principielt er betænkelige ved dette⁹².

Det er ikke kun boligorganisationer der kan fremsætte ansøgning om at foretage tv-overvågning af et boligområde. Også andre organisationer og foreninger, der repræsenterer husstande i et boligområde, kan fremsætte ansøgning herom. Dette kan f.eks. være ejerforeninger, grundejerforeninger eller vejlaug. Der kan også være tale om foreninger, som er dannet med det specifikke formål at repræsenterer husstande i forbindelse med ansøgning om tv-overvågning. Beslutningen om at foretage tv-overvågning skal tages af en betydelig del af de berørte husstande⁹³. Det område, der kan foretages tv-overvågning af efter bestemmelsen, er områder som f.eks. veje, stier, parkeringspladser m.v. som benyttes til almindelig færdsel. Tv-overvågning skal rettes mod områder, som den ansøgende boligorganisation m.v. ejer eller har rådighed over. Udover disse områder kan der efter bestemmelsen gives tilladelse til tv-overvågning af områder, der ligger i direkte tilknytning til boligområdet. Ved vurderingen af om der kan gives tilladelse til tv-overvågning af sådanne områder, skal der lægges vægt på, om tv-overvågningen af disse områder er væsentlig med henblik på at opnå det formål, som boligorganisationen m.v. har fremsat ved ansøgningen om tv-overvågning. Der sigtes i henhold til lovforslaget her til afgrænsede arealer, som ligger i umiddelbar tilknytning til boligområdet. Såfremt der er tale om tv-overvågning af privatejede arealer, der ligger i umiddelbar tilknytning til boligområdet, som ejes af andre end den ansøgende boligorganisation m.v., skal der indhentes tilladelse fra ejeren af dette areal til dette. Dette er dog kun tilfældet, såfremt arealer er ejet af private personer eller virksomheder - ikke hvis det er ejet af f.eks. staten eller kommunen⁹⁴.

⁹² LFF nr. 185, almindelige bemærkninger til lovforslaget, s. 1, pkt. 1 samt s. 4-5 pkt. 3.2.1

⁹³ LFF nr. 185, s. 5, pkt. 3.2.2

⁹⁴ LFF nr. 185, s. 5, pkt. 3.2.3

Som nævnt blev der i bestemmelsen indsat et yderligere krav om, at overvågning skal være væsentlig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse. Dette vil bero på en samlet vurdering af forholdene i det pågældende boligområde. I bemærkningerne til lovforslaget nævnes bl.a. oplysninger om karakteren og omfanget af det pågældende boligområdes kriminalitetsproblem som mulige momenter i vurderingen. Vurderingen forestås af politiet efter modtagelse af ansøgning. Momenter, der kan tale imod tilladelse til opsætning af tv-overvågning, kan være de tilfælde, hvor der kun er tale om helt enkeltstående eller bagatelagtige kriminalitetstyper, eller hvis den kriminalitet, der oplyses om, ligger langt tilbage i tiden⁹⁵.

Af § 2, stk. 3, fremgår det:

”Politiet kan uanset bestemmelsen i § 1, stk. 1, efter ansøgning give ejere af idrætsanlæg tilladelse til at foretage tv-overvågning af anlægges indgange, facader, indhegninger m.v. og af arealer, som ligger i direkte tilknytning hertil, når overvågningen er væsentlig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse. En tilladelse kan gives for højst 5 år ad gangen”

Denne bestemmelse ligner bestemmelsen i stk. 2 på mange punkter. Bestemmelsen giver hjemmel til, at også ejere af idrætsanlæg efter ansøgning til politidirektøren kan få tilladelse til at foretage tv-overvågning. Baggrunden for dette var, at der havde været en række tilfælde af hooliganisme og uroligheder i form af hærværk og vold i forbindelse med større fodboldkampe. Disse personer bruger ofte begivenhederne som anledning til at udøve vold. Bestemmelsen blev derfor indført som en hjælp til at kunne styrke indsatsen mod denne form for kriminalitet. Før denne bestemmelse var det kun muligt at foretage tv-overvågning indenfor de nævnte idrætsanlæg, men det var ikke muligt at foretage tv-overvågning udenfor anlægget, hvor der sker almindelig færdsel, bortset fra tv-overvågning uden optagelse af billeder i henhold til lovens § 2, stk. 1, nr. 4. Det blev lagt til grund, at tv-overvågningen ville kunne bidrage til, at ordensmagten hurtigere kunne sendes til områder ved idrætsanlægget, hvor der foregik uroligheder, samt at politiet hurtigere og mere effektivt ville kunne efterforske og opklare denne form for kriminalitet⁹⁶.

Det er, ligesom i bestemmelsen i stk. 2, et krav, at tv-overvågningen er væsentlig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse. Det er ikke en betingelse for tilladelse til tv-overvågning, at der er

⁹⁵ LFF nr. 185, s. 5, pkt. 3.2.1

⁹⁶ LFF nr. 185, s. 6, pkt. 3.3.1

konkrete oplysninger om, at der er planlagt eller optræk til uroligheder i forbindelse med bestemte kommende begivenheder. Det kan ligeledes være tilstrækkeligt til at opnå tilladelse, hvis idrætsanlægget har en historik med vold, uroligheder og hærværk i forbindelse med idrætsarrangementer. Det beror derfor på en samlet vurdering, og i denne vurdering kan både oplysninger fra ejeren af idrætsanlægget selv, men også politiets egne oplysninger om risikoen for uroligheder i forbindelse med en given sportsbegivenhed, indgå⁹⁷.

Bestemmelsen omfatter alle private idrætsanlæg, der bruges som ramme for idrætsbegivenheder m.v., der er åbne for publikum. Dette kan f.eks. være et fodboldstadion. Det betyder, at motionscentre og lignende ikke er omfattet. I forhold til den del af bestemmelsen, der vedrører tilladelse til tv-overvågning af egne facader, indgange m.v., er dette de samme områder, som er omfattet af lovens § 2, stk. 1, nr. 4 om tv-overvågning af facader m.v. uden brug af optagelser. I forhold til den del af bestemmelsen, der vedrører tilladelse til overvågning af arealer i direkte tilknytning til idrætsanlægget, kan disse overvåges såfremt det findes væsentligt for at opnå det kriminalitetsbekæmpende formål med overvågningen. Disse arealer kan f.eks. være parkeringspladser, veje, stier m.v., som fører til og fra idrætsanlægget. Det beror igen på en konkret vurdering af de lokale forhold ved idrætsanlægget, hvilke arealer og i hvilken afstand fra idrætsanlægget, der kan overvåges. I vurderingen kan tidligere erfaringer om, hvor uroligheder har fundet sted, indgå. På samme måde som i bestemmelsen i stk. 2, kræver det samtykke fra en privat ejer af et areal i direkte tilknytning til idrætsanlægget, hvis dette areal skal tv-overvåges. Under alle omstændigheder skal overvågningen dog ske med størst mulig respekt for privatlivets fred⁹⁸.

Den 1. november 2011 trådte endnu en ændring til tv-overvågningsloven i kraft, hvori § 2a blev indført. Bestemmelsen regulerer kommuners adgang til at foretage tv-overvågning, og er derfor speciel, idet den bryder med lovens hidtidige system med kun at regulere privates adgang til tv-overvågning. Af § 2a fremgår:

"En kommunalbestyrelse kan efter drøftelse med politidirektøren med henblik på at fremme trygheden foretage tv-overvågning af offentlig gade, vej, plads eller lignende område, som

⁹⁷ LFF nr. 185, s. 6, pkt. 3.3.2

⁹⁸ LFF nr. 185, s. 6, pkt. 3.3.3

benyttes til almindelig færdsel, og som ligger i nær tilknytning til et område, der tv-overvåges i medfør af § 2, stk. 2.”

Formålet med bestemmelsen er at give kommuner en udtrykkelig adgang til at tv-overvåge visse offentlige arealer, der ligger i en nær tilknytning til et område, hvor en boligorganisation m.v. foretager tv-overvågning, som led i en generel tryghedsskabende indsats. Baggrunden for lovforslaget var en plan fra den daværende regering om at bekæmpe ghettodannelser i Danmark. Bestemmelsen fungerer således som et supplement til bestemmelsen i lovens § 2, stk. 2.

Kommunernes adgang til at foretage tv-overvågning omfatter arealer i nær tilknytning til områder, der både bliver tv-overvåget af boligorganisationer og områder, der tv-overvåges af andre organisationer og foreninger, der repræsenterer husstandene i et boligområde⁹⁹.

Kommunerne havde inden denne bestemmelse ikke mulighed for at tv-overvåge områder, der benyttes til almindelig færdsel kun med det formål generelt at skabe øget tryghed blandt borgerne. Efter bestemmelsen kan kommunerne nu foretage tv-overvågning i et generelt tryghedsskabende øjemed. Der vil derfor kunne tv-overvåges i områder, hvor kommunen mener, der er behov for tryghedsskabende tiltag. Dette betyder også, at kommunerne ikke vil kunne tv-overvåge et frit tilgængeligt område alene med henblik på at afklare mistanke om, at bestemte personer begår kriminalitet i området. Herudover kan der ikke foretages tv-overvågning, såfremt formålet herved er at kontrollere, at kommunalt ansatte udfører deres arbejde ordentligt¹⁰⁰.

Udover at tv-overvågning skal være i et generelt tryghedsskabende øjemed, er det yderligere et krav, at de offentlige arealer, der overvåges, skal ligge i nær tilknytning til et område, der allerede tv-overvåges af en boligorganisation m.v. i henhold til en tilladelse givet af politiet i medfør af lovens § 2, stk. 2. Med formuleringen *”i nær tilknytning til”* menes der offentlige arealer, som ligger rimelig tæt på det pågældende område. Det forudsættes, at områder, der ligger mere end 500 meter fra det område, hvor en boligorganisation m.v. foretager tv-overvågning, ikke kan anses for at ligge i nær tilknytning hertil. Udover kravet om nær tilknytning, er det også et krav, at der allerede af boligorganisationen m.v. er iværksat tv-

⁹⁹ Lovforslag nr. 145 af 23. februar 2011 om forslag til lov om ændring af lov om tv-overvågning og lov om behandling af personoplysninger, s. 1, pkt. 1, herefter *”LFF nr. 145”*

¹⁰⁰ LFF nr. 145, s. 5, pkt. 3.1.2

overvågning i medfør af lovens § 2, stk. 2. Dette medfører, at der kun kan overvåges på offentlige arealer, som antages at være påvirket af kriminalitet eller anden utryghedsskabende adfærd, der udspringer af de samme forhold, for hvilke der er givet tilladelse til tv-overvågning efter § 2, stk. 2. Som eksempel på en sådan situation nævnes i de almindelige bemærkninger til lovforslaget den situation, hvor en boligorganisation har fået tilladelse til tv-overvågning i et område med henblik på at bekæmpe kriminalitet, og hvor personerne, der formodes at stå bag kriminaliteten ligeledes skaber utryghed i nærtliggende offentlige areal, f.eks. hvis de opfører sig chikanøst, truende eller lignende i en offentlig park¹⁰¹.

I forhold til ordlyden af bestemmelsen, indeholder denne en forskel fra bestemmelsen i § 2, stk. 2. Boligorganisationer m.v. kan overvåge arealer, der ligger i direkte tilknytning til boligområdet, hvorimod kommunen kan overvåge arealer, der ligger i nær tilknytning til arealer, der er overvåget med hjemmel i § 2, stk. 2. Arealer, der ligger i direkte tilknytning til boligområdet skal forstås mere snævert, end arealer, der ligger i nær tilknytning. Arealer, der ligger lidt væk fra boligområdet vil således i videre omfang kunne opfattes som værende i nær tilknytning, end i direkte tilknytning. Det betyder samtidig, at arealer, der ligger i direkte tilknytning til området, samtidig også vil ligge i nær tilknytning til området. Der vil i dette tilfælde efter omstændighederne være mulighed for både kommunen og for boligorganisationen til at tv-overvåge et sådant areal. Såfremt begge af politiet meddeles tilladelse til tv-overvågning af området, kan kommunen tilbyde boligorganisation af forestå tv-overvågningen. Kommunen vil ligeledes kunne tilbyde at afholde udgifterne i forbindelse med tv-overvågning af offentlige arealer, der ligger i direkte tilknytning til et boligområde, såfremt boligorganisationen m.v. har opnået tilladelse til at tv-overvåge området, og kommunen samtidig ligeledes har kompetence til at overvåge dette område¹⁰².

Såfremt boligorganisationen m.v. enten af egen drift eller ved ophør af politiets tilladelse, standser tv-overvågningen af boligområdet eller arealer i direkte tilknytning hertil, og kommunen samtidig foretager tv-overvågning af offentlige arealer i nær tilknytning dertil, har kommunen pligt til ligeledes at standse tv-overvågningen af disse arealer¹⁰³.

¹⁰¹ LFF nr. 145, s. 5, pkt. 3.1.3

¹⁰² LFF nr. 145, s. 6, afsnit 3.1.3

¹⁰³ LFF nr. 145, s. 6, afsnit 3.1.4

4.2.1 Ændringsforslag til tv-overvågningsloven

Den 27. februar 2019 fremsatte Justitsministeriet et nyt lovforslag til ændring af tv-overvågningsloven¹⁰⁴. Udover præciseringer af nuværende bestemmelser, foreslås et nyt stk. 4 under lovens § 2, hvoraf det fremgår:

”Politiet kan uanset bestemmelsen i § 1, stk. 1, i særlige tilfælde efter ansøgning give private tilladelse til at foretage tv-overvågning i nærmere bestemt omfang, når det er nødvendigt for at imødegå en sikkerhedstrussel. En tilladelse kan gives for højst 5 år ad gangen og kan, når det skønnes relevant, være underlagt vilkår. Optagelser må alene videregives til politiet.”

I de almindelige bemærkninger til lovforslaget gives som eksempel den situation, hvor der sker en specifik terrortrussel rettet mod religiøse bygninger eller opholdssteder¹⁰⁵. Kredsen af de private, der er omfattet af bestemmelsen, vil være sammenfaldende med dem, der er omfattet af lovens § 1, stk. 1. Efter bestemmelsen vil der, såfremt der opnås tilladelse fra politiet, kunne foretages tv-overvågning af frit tilgængelige områder. Det fremgår, at tilladelse kun kan opnås, såfremt overvågningen er nødvendig for at imødegå en sikkerhedstrussel. Der sigtes her til, at politiet skal foretage en konkret, samlet vurdering af alle relevante forhold knyttet til ansøgerens forhold og området, der er tale om. Der skal ved vurderingen lægges vægt på truslens karakter, om denne er rettet mod fysiske personers liv, helbred eller velfærd, mod bygninger, infrastruktur eller andet. Det afgørende er, om politiet finder tv-overvågningen nødvendig. Private har således ikke krav på, at bestemmelsen bruges, men det beror på en konkret, politifaglig vurdering, om dette er nødvendigt. Anvendelsesområdet er således særdeles snævert, og kan udelukkende benyttes, når der f.eks. foreligger en konkret terrortrussel, hvor politiet altså vurderer, at det er nødvendigt at etablere tv-overvågning af et frit tilgængeligt område for at imødegå denne trussel. Bestemmelsen kan ikke benyttes som hjemmel til etablering af tv-overvågning i almindelig kriminalitetsforebyggende øjemed. Baggrunden for at etablere tv-overvågning hos den private er, at denne således selv kan iværksætte forholdsregler for at beskytte sig mod en sikkerhedstrussel med kort varsel. Det samlede sikkerhedsberedskab vil således blive mere effektivt. Politiet skal i tilladelsen specificere, hvilke områder der lovligt kan tv-overvåges samt hvilke tekniske kapaciteter, som overvågningsudstyret må have. Det er den private selv, der finansierer tv-overvågningen. Der

¹⁰⁴ LFF 171

¹⁰⁵ LFF nr. 171, almindelige bemærkning til lovforslaget, s. 2, afsnit 1.2

kan ligeledes i forbindelse med tilladelsen fastsættes vilkår for tv-overvågningen; såsom slettefrist, fysisk adgang til lokaler, hvor tv-overvågningen kan tilgås m.v., når dette findes relevant. Herudover må de foretagne optagelser udelukkende videregives til politiet, hvorved disse kun bruges til det sikkerhedsmæssige formål, som tv-overvågningen er opsat til¹⁰⁶. Det skal bemærkes, at lovforslaget endnu ikke er endeligt vedtaget, men at det er bortfaldet som følge af det kommende folketingsvalg den 5. juni 2019. Før dette var lovforslaget sat på dagsordenen til 2. behandling den 28. maj 2019 og planlagt til 3. behandling den 4. juni 2019.

Det kan ud fra samtlige af disse betragtninger konstateres, at der gennem årene, siden den første lov om tv-overvågning i 1982, er indført en lang række undtagelser til forbuddet i lovens § 1, stk. 1. Så mange undtagelser er der indført, at man følte det passende at ændre lovens titel, idet det reelt nærmere har udviklet sig til en lov om, hvornår der kan ske tv-overvågning af områder, der er frit tilgængelige, og ikke en decideret lov om forbud mod tv-overvågning¹⁰⁷. Der er altså sket en udvikling hen imod, at flere og flere frit tilgængelige steder kan tv-overvåges med hjemmel i lov, da hensynet til privatlivets fred ikke findes at veje tungere end hensynet til kriminalitetsbekæmpelse og tryghed i samfundet. Dette på baggrund af, at der gennem årene synes at have været en udvikling hos borgerne i retning af, at tv-overvågning i højere grad er accepteret som middel mod kriminaliteten. Dette gør, at der i videre omfang, end da loven første gang blev indført, er risiko for, at almindelige, lovlydige borgere uden speciel tilknytning til et område tilfældigt kan blive fanget på overvågningskameraer. Det er dog ikke helt undladt at tage hensyn til privatlivets fred. I det følgende afsnit vil der blive kigget nærmere på reglerne om informationsforpligtelsen for de, der foretager tv-overvågning.

¹⁰⁶ LFF nr. 171, s. 20-21

¹⁰⁷ Lovforslag nr. 162 af 28. februar 2007 om forslag til lov om ændring af lov om forbud mod tv-overvågning m.v. og lov om behandling af personoplysninger, almindelige bemærkninger til lovforslaget, side 2, afsnit 1.2

4.3 Informationsforpligtelsen

4.3.1 I henhold til tv-overvågningsloven

Der er som ovenfor nævnt sket mange ændringer af tv-overvågningsloven. Mange af disse har medført undtagelser til forbuddet mod privates tv-overvågning, og man kan derfor få opfattelsen af, at hensynet til privatlivets fred er helt glemt. Dette er dog ikke helt tilfældet. Af tv-overvågningslovens § 3 fremgår det:

"Private, der foretager tv-overvågning af steder eller lokaler, hvortil der er almindelig adgang, eller af arbejdspladser, skal ved skiltning eller på anden tydelig måde give oplysning herom.

Stk. 2: stk. 1 gælder ikke ved tv-overvågning af pengetransportbiler i medfør af § 2, nr. 2 og i de i § 2, nr. 4 nævnte tilfælde"

Ved indførelsen af denne bestemmelse påførtes private en informationsforpligtelse, bl.a. i forbindelse med overvågning foretaget med hjemmel i lovens § 2. Formålet med denne bestemmelse er at skabe åbenhed omkring overvågningen, så borgerne, når de færdes i et frit tilgængeligt område, har mulighed for at indrette sig på, at området er overvåget. Dette fordi borgerne skal kunne undgå overvågning, hvis de ikke ønsker at blive udsat for dette. Såfremt man gøres opmærksom på, at man i et givent område udsættes for overvågning, vil dette således være mindre krænkende end at blive udsat for fuldstændig skjult overvågning. Skjult overvågning kan derfor kun ske, såfremt der er udtrykkelig, særskilt hjemmel hertil¹⁰⁸. Som det fremgår af bestemmelsens ordlyd, omfatter denne mere end de muligheder for overvågning af frit tilgængelige områder, der er gennemgået i forrige afsnit. Formuleringen "*steder eller lokaler, hvortil der er almindelig adgang*" skal afgrænses i overensstemmelse med ordensbekendtgørelsens § 2, stk. 1. Dette betyder, at det omfatter f.eks. tog- og busstationer, porte, offentlige toiletter, offentlige transportmidler samt butikker, dog ikke uden for åbningstiden. Herudover gælder bestemmelsen dog ikke for f.eks. lagerrum eller medarbejderkantine. Bestemmelsen omfatter endvidere private arbejdspladser, hvilket betyder, at arbejdsgiveren ikke kan foretage hemmelig overvågning af sine ansatte. Denne form for overvågning kan dog alligevel foretages, såfremt den foretages på anmodning fra politiet på baggrund af en konkret situation. Denne del af bestemmelsen har alene betydning ved arbejdspladser, der ikke er frit tilgængelige. Dette fordi frit tilgængelige arbejdspladser

¹⁰⁸ Peter Blume, Tv-overvågning, 1. udgave, Jurist- og økonomforbundets forlag, 2008, s. 51, herefter "*Blume 2008*"

alligevel ville have været omfattet af begrebet "*steder eller lokaler*". Bestemmelsen regulerer ikke, hvornår og hvor meget tv-overvågning arbejdsgiveren kan foretage, da dette primært reguleres via de arbejdsretlige regler. Dette bliver ikke gennemgået yderligere i dette projekt. Bestemmelsen omfatter ikke offentlige myndigheder, og har derfor ikke betydning for politiets brug af tv-overvågning i forbindelse med efterforskning af kriminalitet i relation til en arbejdsplads¹⁰⁹.

Det er den, der er ansvarlig for tv-overvågningen, der ligeledes er ansvarlig for, at informationspligten overholdes. Det vil sige, at vedkommende skal sørge for, at der er tilstrækkelig skiltning, eller at der på anden måde tydeligt er gjort opmærksom på, at der sker tv-overvågning i området. En situation, hvor der kan opstå problemer, er den, hvor der er hjemmel til at foretage tv-overvågning af arealer, som den ansvarlige for tv-overvågningen ikke har råderet over. Dette kan f.eks. være tilfældet ved tv-overvågning af arealer, som ligger i direkte tilknytning til egne indgange og facader i forhold til pengeinstitutvirksomheder, spillekasinoer m.v. som angivet i lovens § 2, nr. 3, litra b. I denne situation kan skiltning placeres i de arealer, hvor den ansvarlige har råderet, og der skal ved skiltningen angives, at der ligeledes foretages tv-overvågning i direkte tilknyttede arealer. Herved opfyldes informationsforpligtelsen formentlig¹¹⁰.

Udover bestemmelsen i § 3 pålægges offentlige myndigheder samme informationsforpligtelse i lovens § 3a. Hensynene bag denne bestemmelse er de samme, som ligger bag § 3. Af § 3a fremgår det:

"Offentlige myndigheder, der foretager tv-overvågning af steder eller lokaler, hvortil der er almindelig adgang, eller af arbejdspladser, skal ved skiltning eller på anden tydelig måde give oplysning herom.

Stk. 2. Stk. 1 gælder ikke tv-overvågning, som forestås af politiet eller kriminalforsorgen, eller med henblik på beskyttelse af militære anlæg."

¹⁰⁹ Blume 2008, s. 51-54

¹¹⁰ Blume 2008, s. 54-55

Bestemmelsen udvider informationsforpligtelsen til også at omfatte offentlige myndigheders tv-overvågning. Det er altid den offentlige myndighed selv, der beslutter, hvilken måde den bedst opfylder informationsforpligtelsen på¹¹¹.

Der ses altså at være taget hensyn til borgernes privatliv til en vis grad på trods af alle undtagelserne til forbuddet mod tv-overvågning. Borgerne skal kunne indrette sig på at blive overvåget, og have mulighed for at undgå dette på de fleste områder, hvor der foretages tv-overvågning af frit tilgængelige områder. Der kan dog stilles spørgsmålstegn ved, om dette reelt er tilfældet; specielt i forbindelse med overvågning på f.eks. arbejdspladsen. Det er ikke altid en mulighed at undgå tv-overvågningen på trods af skiltning da man kan risikere at negligere sit arbejde ved at skulle undgå et specifikt, tv-overvåget område. Dette kan derfor ses som en vis indskrænkning i borgerens ret til at bevæge sig frit. Det må dog antages, at dette synspunkt ikke vil rykke ved det faktum, at hensynene der taler for tv-overvågning, vejer tungere end hensynet til privatlivet i dette tilfælde.

4.3.2 I henhold til databeskyttelsesforordningen

I 2018 blev der ved lovændring i 2018¹¹² indsat en bestemmelse i tv-overvågningsloven i form af lovens § 3b, der siger, at bestemmelserne i art. 14 i forordningen samt § 22 i databeskyttelsesloven finder anvendelse ved tv-overvågning på trods af, at der er opsat skiltning i henhold til tv-overvågningslovens §§ 3 og 3a. I forordningens art. 14 fremgår den dataansvarliges oplysningspligt, som er videreført fra den tidligere gældende persondatalov. Af databeskyttelseslovens § 22 fremgår en række undtagelser fra oplysningspligten i forordningens art. 14. Der er væsentlig forskel på de to pligter efter henholdsvis tv-overvågningsloven og forordningen. De oplysninger, som den registrerede (det vil sige den overvågede) har krav på efter art. 14, er betydeligt mere omfattende end efter tv-overvågningslovens §§ 3 og 3a. Formålet med forordningens art. 14 er at skabe åbenhed og gennemsigtighed i forbindelse med behandling af oplysninger, der ikke er indhentet hos den registrerede selv. Herudover er formålet, at den registrerede skal have mulighed for at varetage egne interesser¹¹³. Efter forordningens art. 14 skal den dataansvarlige, det vil sige den

¹¹¹ Blume 2008, s. 57

¹¹² Lovforslag nr. 205 af 21. marts 2018 om forslag til lov om ændring af lov om tv-overvågning og lov om retshåndhævende myndigheders behandling af personoplysninger

¹¹³ Peter Blume, Den nye persondatalov, 1. udgave, Jurist- og Økonomforbundets forlag, 2016, s. 92, herefter "Blume 2016"

ansvarlige for tv-overvågningen, som er samme pligtsubjekt som efter tv-overvågningsloven, give den registrerede oplysninger om identitet og kontaktoplysninger på den dataansvarlige samt på en eventuel databeskyttelsesrådgiver, formålet med databehandlingen samt retsgrundlaget for behandlingen, samt en række yderligere oplysninger, som er nødvendige for den registrerede til varetagelse af dennes interesser, f.eks. kategorien af de berørte personoplysninger. I bestemmelsens stk. 2 angives en række andre oplysninger, som den dataansvarlige ligeledes skal oplyse den registrerede om for at kunne sikre en rimelig og transparent behandling. Særligt kan fremhæves, at der i art. 14, stk.2, litra f fremgår, at den dataansvarlige skal oplyse, hvilken kilde personoplysningerne stammer fra, og om de stammer fra offentligt tilgængelige kilder. Denne bestemmelse er ny i forhold til tidligere gældende ret efter persondataloven, hvor de fleste andre bestemmelser blot er ført videre i den nye lovgivning¹¹⁴.

Den dataansvarlige skal hurtigt sørge for at opfylde oplysningspligten, idet der af art. 14, stk. 3 fremgår 3 forskellige skæringstidspunkter for at opfylde forpligtelsen, alt efter hvordan personoplysningerne skal behandles. Dette skal enten ske inden for en rimelig frist, men senest inden for en måned, senest på tidspunktet for første kommunikation med den registrerede eller når personoplysningerne videregives første gang.

Som nævnt tidligere findes der i juraens verden sjældent regler uden undtagelser. Dette er ligeledes tilfældet i forbindelse med oplysningspligten efter de persondataretlige regler. I art. 14, stk. 5 oplistes 4 tilfælde, hvor den dataansvarlige undtages fra oplysningspligten. I *litra a* fremgår det, at såfremt den registrerede allerede kender til oplysningerne, er den dataansvarlige undtaget fra oplysningspligten for disse oplysninger.

I bestemmelsens *litra b* bestemmes det, at der kan ske undtagelse fra oplysningspligten, hvis dette er umuligt, eller hvis det vil kræve en uforholdsmæssig stor indsats at overholde pligten. Bestemmelsen kendtes i tidligere gældende ret efter persondataloven, men med en anden formulering. Den er nu formuleret mere snævert, og bør fortolkes indskrænkende. Bestemmelsen efter den tidligere persondatalov blev ofte brugt i forbindelse med masseindsamling af oplysninger, f.eks. ved tv-overvågning. Dette giver god mening, idet det kan kræve en uforholdsmæssig stor indsats at overholde oplysningspligten, såfremt man skal give

¹¹⁴ Blume 2016, s. 95

de nævnte oplysninger til samtlige personer, der optræder på overvågningsbillederne. Dette er da også fremhævet i betænkningen om tv-overvågning fra 2006, hvor det nævnes, at der i de tilfælde, hvor der sker tv-overvågning af områder, som benyttes til almindelig færdsel, som hovedregel ikke vil være oplysningspligt overfor de registrerede personer efter den tidligere gældende persondatalovs § 29, stk. 1. Da reglerne om oplysningspligt er videreført til de nye regler, vil denne betragtning formentlig stadig gøre sig gældende. Det fremhæves endvidere, at der ved tv-overvågning andre steder, f.eks. på arbejdspladser, gælder oplysningspligten dog alligevel¹¹⁵. I situationer, der er omfattet af denne bestemmelse, er det ligeledes et krav, at den dataansvarlige giver generel information om indsamlingen som compensation, f.eks. på en hjemmeside eller via skiltning¹¹⁶.

I *litra c* bestemmes det, at oplysningspligten ikke skal overholdes, såfremt indsamling eller videregivelse udtrykkeligt er fastsat i enten national eller EU-ret. I dansk ret er det efter praksis lagt til grund, at der skal være tale om en regel, der fastlægger en indberetningspligt. Det vil sige, at der skal være tale om en regel, der pålægger nogen at indsamle eller videregive oplysninger. Det er ikke nok, at reglen giver mulighed herfor. Bestemmelsen er bred og bygger på, at borgerne bør kende til lovgivningen, og at det derfor ikke er nødvendigt at give disse oplysninger efter art. 14¹¹⁷.

I den sidste bestemmelse, *litra d* bestemmes, at fortrolige oplysninger skal forblive fortrolige som følge af tavshedspligt i henhold til nationale regler eller EU-ret.

Af den nye bestemmelse i tv-overvågningsloven fremgår det ligeledes, at databeskyttelseslovens § 22 finder anvendelse på trods af skiltning efter tv-overvågningslovens §§ 3 og 3a. Bestemmelserne i DBL § 22, stk. 1 og 2 har kun betydning, såfremt den dataansvarlige ikke kan gøre undtagelsesreglerne i forordningens art. 14, stk. 5 gældende¹¹⁸. Bestemmelsen fungerer som en yderligere undtagelse til oplysningspligten i forordningens art. 14. Bestemmelsens stk. 1 siger, at oplysningspligten ikke gælder, såfremt hensynet til den registrerede findes at måtte vige for afgørende hensyn til private interesser;

¹¹⁵ Betænkning nr. 1483, s. 191

¹¹⁶ Blume 2016, s. 96

¹¹⁷ Blume 2016, s. 96

¹¹⁸ Lovforslag nr. 68 af 25. oktober 2017 om forslag til lov om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger, s. 111, herefter "*LFF nr. 68*"

herunder hensynet til den pågældende selv. I bestemmelsens stk. 2 fastlægges det desuden, at der ligeledes kan ske undtagelse fra oplysningspligten, hvis hensynet til den registrerede må vige for afgørende hensyn til offentlige interesser, hvorefter der nævnes en lang række offentlige interesser, der kan udgøre grundlag for indskrænkning af oplysningspligten. Indskrænkningen af den dataansvarliges oplysningspligt kan udelukkende ske på baggrund af en konkret vurdering af disse modstående interesser. Vurderingen skal foretages for hver enkelt oplysning for sig, og hvis det findes, at visse oplysninger kan undlades, skal de resterende stadig gives til den registrerede.

Ved vurdering efter DBL § 22, stk. 1, lægges der vægt på den dataansvarlige og tredjemands interesser, som hensyn der kan begrunde indskrænkning af oplysningspligten. Dette kan f.eks. være afgørende hensyn til forretningshemmeligheder, afgørende hensyn til andre involverede personer end den registrerede og ligeledes afgørende hensyn til forebyggelse, efterforskning og forfølgning af lovovertrædelser samt beskyttelse af vidner. Herudover kan det begrunde indskrænkning, hvis formålet med indsamlingen af oplysningerne forspildes, hvis oplysningerne gives til den registrerede.

Bestemmelsen i DBL § 22, stk. 2 fastsætter ligesom stk. 1, at indskrænkning kun kan ske efter en konkret vurdering af de modstående hensyn, der er nævnt i bestemmelsen¹¹⁹.

Det kan således sammenfattende opsummeres, at der gennem tv-overvågningslovens efterhånden lange levetid er blevet foretaget mange ændringer, der alle har bidraget til at udvide adgangen til tv-overvågning, primært i kriminalitetsbekæmpende øjemed. Der ses derfor en udvikling i retning af, at tv-overvågning er mere og mere accepteret i samfundet; hvert fald på visse områder. Dette følger godt i tråd med de undersøgelser, der er foretaget af borgernes holdning til tv-overvågning, samt lovgivers og teoriens opfattelse af, hvilken holdning samfundet har til tv-overvågning. Selv i 2019 forsøges der fortsat at udvide adgangen til tv-overvågning, og kun tiden vil vise, hvor langt denne udvikling vil gå.

Det er dog ikke uden hensyn til privatlivet, at der foretages udvidelser af adgangen til tv-overvågning. Der er således indsat bestemmelser om informationspligt og oplysningspligt, der har til formål at skabe gennemsigtighed og åbenhed omkring tv-overvågning. Via disse pligter skal borgerne have mulighed for at indrette sig på, at der foretages tv-overvågning, og i visse

¹¹⁹ LFF nr. 68, s. 111-112

situationer undgå at blive udsat for overvågning. Det er dog ikke altid en mulighed at undgå overvågningen, f.eks. i situationen på arbejdspladsen, hvor man ikke bare kan undgå sin arbejdsplads, fordi der er tv-overvågning i området. Samtidig vil de registrerede i visse situationer få ganske udførlige oplysninger om indsamlingen af personoplysninger om dem, såfremt de altså ikke er omfattet af undtagelserne hertil.

5. Behandling af personoplysninger fremskaffet ved overvågning

Som tidligere nævnt er reguleringen af tv-overvågning struktureret således, at den både tager stilling til, hvornår der må tv-overvåges, men også til hvornår de oplysninger, der indsamles ved tv-overvågning, kan viderebehandles efterfølgende. Dette er mest relevant i de tilfælde, hvor der i forbindelse med tv-overvågningen også optages video eller billeder, således at der rent faktisk sker en indsamling af personoplysninger, der kan blive genstand for videre behandling. Dette betyder, at tv-overvågningen i sig selv udgør en behandling af personoplysninger. Optagelserne kan således bruges efterfølgende, og indeholder en risiko for yderligere privatlivskrænkelser. Det er netop reguleringen af denne videre behandling, der vil blive gennemgået i følgende afsnit. Da projektets hovedfokus er grænsen mellem selve det at foretage tv-overvågning og privatlivets fred, vil det følgende blot blive gennemgået i korte træk, da det kun har begrænset relevans til projektets hovedfokus.

5.1 Nye regler kontra gamle regler

EU-kommissionen fremsatte i januar 2012 et forslag til en ny databeskyttelsespakke. Denne blev endeligt vedtaget den 14. maj 2016. Pakken består af forordningen samt retshåndhævelsesdirektivet. Forordningen blev taget i anvendelse fra den 25. maj 2018 suppleret af den danske databeskyttelseslov. Disse regelsæt erstattede det gamle i form af persondataloven, der gennemførte det tidligere gældende databeskyttelsesdirektiv, der ligeledes blev ophævet.

Der er ikke nogen specifikke regler om tv-overvågning i forordningen. Regler herom kan inden for forordningens rammer fastsættes i national ret. Reguleringen heraf i dansk ret blev oprindeligt indsat i persondataloven for både den offentlige og private sektor, hvor der blev indført en række bestemmelser, der specifikt vedrørte tv-overvågning. Efter persondatalovens ophævelse, er lovgiver dog gået væk fra denne systematik. Af databeskyttelseslovens § 2, stk. 4 fremgår det, at enhver behandling af personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning er

omfattet af databeskyttelsesloven og forordningens regler, men der fremgår ligeledes særlige regler om behandling af persondata i tv-overvågningsloven.

5.2 Det retlige grundlag – behandlingsbetingelserne

De persondataretlige regler gælder for alle tilfælde af tv-overvågning, hvor der på tv-overvågningen fremgår identificerede eller identificerbare personer. Reglerne gælder både for overvågning af frit tilgængelige og ikke-frit tilgængelige områder. I forhold til de ikke-frit-tilgængelige områder, skal tv-overvågningen, selvom denne er berettiget i henhold til straffelovens §§ 264 a og 264 d, ligeledes overholde de persondataretlige regler. Dette vil sige, at det ikke er nok, at tv-overvågningen ikke er strafbar. Samtidig betyder det, at hvis overvågningen er strid med straffeloven, er den også automatisk i strid med persondataretten¹²⁰.

I forhold til intensiteten af reguleringen afhænger dette af typen af personoplysninger, der er tale om. I artikel 6 og 9 skelner forordningen således mellem almindelige og følsomme personoplysninger. Oplysninger om strafbare forhold er i henhold til forordningens artikel 10 og DBL § 8 anset som almindelige oplysninger. Generelt antages det, at tv-overvågning hovedsageligt vedrører behandling af almindelige oplysninger, da de fleste optagelser kun omfatter denne type oplysninger. Heraf følger at hjemmelsgrundlaget for private findes i forordningens artikel 6, stk. 1, litra f. Herefter kan personoplysninger behandles, såfremt interessen i dette overstiger den registreredes interesse i, at det ikke sker. For de offentlige myndigheder kan behandlingen begrundes i, at den er i samfundets interesse i henhold til art. 6, stk.1, litra e. Tv-overvågning med optagelser indeholdende almindelige personoplysninger kan således ofte ske i henhold til de persondataretlige regler. Såfremt der af tv-overvågningen fremgår følsomme oplysninger, kan både private og offentligmyndigheder begrunde det med, at der sker i samfundets interesse i henhold til forordningens art. 9, stk. 2, litra g. Der vil altså i langt de fleste tilfælde være hjemmel til at foretage indsamling og registrering af personoplysninger i form af tv-overvågning¹²¹. Dette forudsætter dog, at de generelle persondataretlige principper om god databehandlingsskik, saglighed, proportionalitet og formålsbestemthed er opfyldt i henhold til forordningens art. 5. Såfremt tv-overvågningen er gennemført i strid med tv-overvågningsloven, vil den behandling, som tv-overvågningen

¹²⁰ Blume 2018, s. 287

¹²¹ Blume 2018, s. 288

indebærer, ikke opfylde princippet om god databehandlingsskik. Loven sætter på den måde en nedre grænse, og det følger af Datatilsynets praksis, at dette ligeledes gælder for offentlige myndigheders tv-overvågning¹²².

Det er dog i forbindelse med krænkelse af privatlivets fred ikke altid selve optagelsen af video eller billeder, der er mest krænkende for borgerne, men den situation hvor optagelserne videregives eller offentliggøres. Det er her, problematikken omkring privatlivets fred i forbindelse med behandling af personoplysninger fra tv-overvågning træder frem. Denne problematik blev der taget stilling til ved lov 2018-05-23 nr. 506 om ændring af lov om tv-overvågning og lov om retshåndhævende myndigheders behandling af personoplysninger. Her videreførtes den gamle persondatalovs regler om videregivelse af optagelser fra tv-overvågning i en ny bestemmelse, § 4c. Her tages der stilling til, hvornår optagelser kan videregives, idet reglerne tager sigte mod den ansvarlige for optagelserne, den dataansvarlige. Andres brug af optagelser er omfattet af de almindelige persondataretlige regler. I § 4c, stk. 1 fastsættes det, at optagelser fra tv-overvågning med kriminalitetsforebyggende formål, kun i tre tilfælde kan videregives¹²³. Det ene tilfælde er, når den registrerede har givet udtrykkeligt samtykke. Den anden situation er i tilfælde, hvor der er hjemmel til videregivelsen i anden lov. Den tredje situation er der, hvor videregivelsen sker til politiet i kriminalitetsopklarende øjemed. Også offentliggørelse af optagelserne er omfattet af bestemmelsen, da der her er tale om videregivelse til en ubestemt kreds af personer. Reglen er baseret på en forventning om, at det i langt de fleste tilfælde er politiet, der bliver videregivet til, når der er tale om optagelser af strafbare forhold. Der er tale om videregivelse, så snart optagelserne fra tv-overvågning vises til en, der ikke er berettiget til at se dem. Formålet med bestemmelsen er at forhindre, at sådanne optagelser bliver spredt til en bred personkreds, der således kan misbruge optagelserne. Det er værd at bemærke, at politiet med hjemmel i retsplejeloven kan offentliggøre optagelserne i forbindelse med efterlysning af en formodet gerningsmand¹²⁴.

¹²² Blume 2018, s. 288

¹²³ Lovforslag nr. 205 af 21. marts 2018 om forslag til lov om ændring af lov om tv-overvågning og lov om retshåndhævende myndigheders behandling af personoplysninger, bemærkninger til de enkelte bestemmelser, s. 9. Her fremhæves, at reglen udelukkende gælder for videregivelse i forbindelse med tv-overvågning i kriminalitetsbekæmpende øjemed. Videregivelse af optagelser fra tv-overvågning med andre formål er således alene omfattet af de almindelige persondataretlige regler.

¹²⁴ Blume 2018, s. 288-289

En interessant problemstilling omkring bestemmelsen i praksis er de tilfælde, hvor optagelser fra tv-overvågning offentliggøres på internettet eller frigives til medierne med henblik på at identificere gerningsmænd i forbindelse med småkriminalitet, som politiet ikke altid har ressourcer til opklare. Her kan forbuddet mod videregivelse anses som værende i strid med forurettedes interesse, og det kan være ganske frustrerende og endda krænkende for forurettede, at politiet "ikke vil" forsøge at opklare forbrydelsen, når overvågningen kan bidrage hertil. Selvom dette er en forståelig følelse, er det centralt at huske på, at beskyttelsen af privatlivet gælder for alle borgere i samfundet, også de kriminelle. Det vil således i mange situationer i forbindelse med småkriminalitet være helt disproportionalt at udsætte den kriminelle for den "offentlige gabestok" det ville være at offentliggøre optagelserne på internettet¹²⁵.

Der blev ligeledes i tv-overvågningsloven indført en regel i lovens § 4c, stk. 2-3 om, at erhvervsdrivende har mulighed for at videregive optagelser fra tv-overvågning til andre erhvervsdrivende eller inden for en organisation via et lukket system, der er godkendt af Datatilsynet. Kriminaliteten må ikke være bagatelagtig, og denne skal anmeldes til politiet samme dag. Bestemmelsen har karakter af et advarselsregister¹²⁶.

I lovens § 4c, stk. 4, fastsættes det, at optagelserne ikke må opbevares i mere end 30 dage efter disse er blevet optaget. Dette er en væsentlig bestemmelse, idet det ligeledes kan være krænkende for borgernes privatliv, at optagelser, hvoraf de optræder på, gemmes på ubestemt tid til brug for et senere, ukendt formål. Dette gælder kun for den, der har foretaget tv-overvågningen, men ikke for politiet, der modtager optagelserne. Politiet må opbevare optagelserne så længe, det er politimæssigt relevant. I stk. 5 er der fastsat en enkelt undtagelse til denne frist, som handler om, optagelserne kan opbevares i længere tid, hvis det er nødvendigt af hensyn til en konkret tvist, som den dataansvarlige skal behandle¹²⁷.

I forhold til kommuners behandling af optagelser via tv-overvågning omfattet af § 2a, kan disse i henhold til lovens § 4d kun behandles i to tilfælde; enten hvis den registrerede giver sit udtrykkelige samtykke, eller hvis behandlingen sker med henblik på at fremme trygheden for

¹²⁵ Blume 2018, s. 289

¹²⁶ Blume 2018, s. 290

¹²⁷ Blume 2018, s. 290

personer, som færdes i det overvågede område. Herefter fremgår i § 4d, stk. 2 og 3, at der gælder samme regler om videregivelse og opbevaringsfrist, som efter lovens § 4c, stk. 1 og stk. 4.

Det kan samlet set konkluderes, at der er sket omfattende regulering af adgangen til tv-overvågning samt den videre behandling af optagelser, der stammer herfra. Det er tydeligt, at der er lagt meget vægt på hensynet til privatlivsbeskyttelse, herunder integritetsbeskyttelse, i form af de skærpede krav til, hvornår der må ske videregivelse af optagelser, der stammer fra tv-overvågning med kriminalitetsbekæmpende formål. Det er tydeligt, at det kun er ved hensyntagen til beskyttelsen af privatlivet, at det er forsvarligt at tillade tv-overvågning og videregivelse heraf.

6. Konklusion

Ud fra den ovenstående retsdogmatiske analyse af adgangen til tv-overvågning overfor hensynet til privatlivets fred, vil der i nærværende afsnit konkluderes på projektets problemstilling. Dette gøres ved, at der konkluderes på de enkelte afsnit, hvorved der fremkommer en samlet konklusion til sidst.

I forhold til afsnit 2 kan det konkluderes, at der i vid udstrækning fra lovgivers side, findes behov for beskyttelse af privatlivet. Dette såvel i national ret som på europæisk plan. Således er der i grundloven fastsat regler om det fysiske privatlivs beskyttelse, i form af hjemmet og ens korrespondance. Herudover findes der beskyttelse af det fysiske privatliv i form af hjemmet og generelt ikke frit tilgængelige områder i straffelovens §§ 264a, 264b og 264c. Fra europæisk side er den nye forordning netop taget i anvendelse, og dennes formål er netop at beskytte borgere mod krænkelse af deres privatliv i form af misbrug af oplysninger om dem selv. I modsætning til straffeloven og grundloven findes der heri en beskyttelse af det såkaldte "immaterielle" privatliv. Databeskyttelsesloven, som supplerer forordningens bestemmelser, bidrager til den stærke beskyttelse af dette immaterielle privatliv. Den måske stærkeste indikator fra EU om, at privatlivet bestemt er beskyttelsesværdigt, findes i EMRK art. 8, der gør beskyttelsen af privatlivet til en menneskeret. Der er således ingen tvivl om, at privatlivet er væsentligt beskyttelsesværdigt.

Trods dette faktum er det dog alligevel tilladt at foretage tv-overvågning. Selvom privatlivet er meget beskyttelsesværdigt, findes der samtidig hjemmel til at overvåge befolkningen på frit tilgængelige steder i form af tv-overvågningsloven.

I afsnit 3 blev de forskellige hensyn, der gør, at det alligevel i visse situationer er lovligt at overvåge borgerne undersøgt overfor de hensyn, der taler imod, at dette bør være lovligt. Det kan her konkluderes, at der med den teknologiske udvikling er fremkommet mange fordele for borgerne i nutidens samfund, og tv-overvågning udgør bestemt ligeledes en sådan fordel. Dette primært af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse, der næsten også udelukkende nævnes som modhensyn i samtlige undtagelser til forbuddet mod tv-overvågning. Dette udgør en fordel for borgerne, idet de herigennem, som f.eks. offer for kriminalitet, kan få retfærdighed ved, at den skyldige bringes til ansvar. Herudover er det en fordel for samfundet, at kriminelle holdes væk fra gaderne, således at lovlydige borgere kan færdes trygt og sikkert, og erhvervsdrivende kan drive deres butikker m.v. med minimal frygt for at blive udsat for kriminalitet. Det er dog ikke

helt utvetydigt, hvor stor en indflydelse tv-overvågning har på forebyggelse af kriminalitet, idet undersøgelser viser blandede resultater herfor. Det kan derimod konstateres, at tv-overvågning udgør et vigtigt element i politiets opklaringsarbejde og som bevismateriale i straffesager. Samtidigt kan det konkluderes, at selvom mange borgere i nutidens samfund er blevet mere offentlighedssøgende, og lægger oplysninger om og billeder af sig selv frivilligt på internettet, er dette ikke ensbetydende med, at man opgiver enhver form for ret til privathed.

Herudover kan det konkluderes, at privatlivets fred, og privathed i det hele taget, er en meget vanskelig størrelse af fastlægge og regulere ud fra. Hvad privatliv er for den ene er ikke nødvendigvis privatliv for den anden, og det er generelt individuelt, hvad hver borger anser for privathed, og ligeledes hvad hver borger anser for en krænkelse af denne. Dette kan derfor være med til, at undtagelserne til forbuddet mod tv-overvågning udvides i større og større omfang end tidligere. Dette indikerer ligeledes undersøgelsen fra 2004 om borgernes holdning til tv-overvågning. Den viser generelt, at de er positivt indstillede overfor tv-overvågning, så længe denne ikke bevæger sig for tæt på de steder, der traditionelt set forbindes med privatlivssfæren. Der kan let herved opstå en problemstilling vedrørende vores demokratiske samfunds vilkår overfor vores individuelle forskelligheder. Dette fordi, at det er flertallet, der i dette tilfælde kommer til at sætte grænserne for, hvornår der sker krænkelse af privatlivets fred, hvis man som lovgiver tillægger undersøgelser af befolkningens holdninger tv-overvågning stor vægt. Der kan stilles spørgsmålstejn ved, om dette er en hensigtsmæssig måde at regulere området på, men da dette i sig selv er en ganske omfattende diskussion, vil det her blot nævnes som en bemærkning til de problemstillinger, der er ved regulering af noget så flyvsk som privatlivet.

På baggrund af undersøgelserne i nærværende projekts afsnit 4 kan det konkluderes, at der, på trods af at der i tv-overvågningslovens § 1, stk. 1 fremgår et forbud mod privates tv-overvågning af frit tilgængelige steder, i større og større grad sker undtagelser fra dette udgangspunkt. Fra at man i 1982 udelukkende havde to undtagelser fra forbuddet, har man nu i 2019 syv forskellige undtagelser til forbuddet, og med endnu en på vej. Der er indført så mange undtagelser, at man i 2007 valgte at ændre lovens navn, da der ret beset ikke længere var tale om en lov om forbud mod tv-overvågning, men snarere en lov, der beskriver hvornår og i hvilket omfang, der må foretages tv-overvågning.

På trods af dette kan det på baggrund af analysen i projektets afsnit 5 konkluderes, at der er taget væsentligt hensyn til privatlivskrænkelser, herunder integritetskrænkelser, i form af de

nye databeskyttelsesregler, der regulerer, hvornår optagelser, der stammer fra tv-overvågning kan behandles videre end den blotte indsamling. Herudover er der opstillet skærpede krav til videregivelse af optagelser, der stammer fra tv-overvågning med kriminalitetsbekæmpende formål. Dette fordi at det ikke kun kan være krænkende for borgere at være genstand for overvågning, men også at optagelser fra denne overvågning, hvorpå man optræder, videregives eller opbevares til ukendte, fremtidige formål. Der er således taget væsentlige skridt for at undgå, at privatlivet ikke krænkes, medmindre dette sker til formål, der vejer tungere end interessen til at undgå privatlivskrænkelser, hovedsagligt i form af kriminalitetsbekæmpelse.

Samlet set kan det på baggrund af ovenstående analyse konkluderes, at borgernes privatliv med teknologiens udvikling sættes under et stort pres. Der fremsættes konstant nye hjemler til tv-overvågning, og ofte fremstår hensynet til privatlivets fred blot som en blokade for andre samfundsmæssige hensyn, hvilket udviklingen af de mange undtagelser i tv-overvågningsloven ses som et udtryk for. Hvorvidt der må foretages tv-overvågning, munder i langt de fleste tilfælde ud i en svær hensynsafvejning, som oftest ses ikke at falde ud til privatlivsbeskyttelsens fordel. Borgerne bliver stadig mere synlige i samfundet. I et samfund hvor trusler om terror og alvorlig kriminalitet ofte fremhæves i massemedierne, er det tydeligt, at behovet for og ønsket om beskyttelse, sikkerhed og tryghed træder frem i rampelyset på bekostning af hensynet til at beskytte privatlivet. Tv-overvågning anses måske ikke som en ubetinget god ting, men som en nødvendig ting til opretholdelse af orden og sikkerhed i vores samfund. Privatlivet er en vanskelig ting at definere, og det er ikke lige så håndgribeligt som sikkerhedstrusler og kriminalitet. Det er individuelt for enhver, hvad denne opfatter som privat, og hvad der for den enkelte udgør en krænkelse heraf. Dette er ikke ligefrem med til at styrke hensynet til privatlivet stillet overfor de øvrige samfundsmæssige hensyn. Privatlivet er ikke en fast størrelse, og denne udvikler sig hele tiden i takt med samfundet og teknologiens udvikling. Det er ikke sikkert, at borgernes holdning til, hvorvidt tv-overvågning krænker deres privatliv i dag, er den samme som i morgen, eller om et år, eller om ti år. Det er vigtigt for borgerne, at der fortsat holdes et vågent øje med hensynet til privatlivet, således at tv-overvågningen i forbindelse med den teknologiske udvikling ikke løber løbsk, og hensynet til privatlivet således drukner i denne udvikling.

7. Perspektivering - fremtidens overvågning?

I dette afsnit vil der ske en kort perspektivering af, hvordan situationen omkring tv-overvågning og privatlivet kunne se ud i fremtiden. Der ses en klar udvikling i retning af, at tv-overvågning bliver benyttet i videre udstrækning end nogensinde før. Dette ses ved de mange lovændringer i lovgivningen, der har udvidet mulighederne for private og for offentlige myndigheder for at foretage tv-overvågning af bestemte områder. Spørgsmålet er, om denne tendens vil fortsætte, eller om det på et tidspunkt når til det punkt, hvor borgerne siger stop, fordi overvågningen simpelthen kommer for tæt ind på privatlivet. Teknologiens udvikling går kun i én retning, og denne præger i stigende grad privatlivet og dennes grænser. Teknologien giver mennesker mere frihed, men det kan nemt komme til også at begrænse friheden, hvis ikke reguleringen heraf følger med tiden. Det er ofte først, når vi mister friheden, at vi finder ud af, hvad privatlivet egentlig er for os, og hvor grænserne for det går.

TV2 bragte den 10. januar 2019 en artikel af David Buch med titlen "*Sådan bliver du overvåget i fremtiden*", hvori en boligforening (AAB-boligforening) selv ønsker at kunne opsætte videoovervågning på fællesarealer uden først at skulle søge tilladelse hos politiet. Ønsket opstod efter en række situationer med bilafbrændinger i området. Samtidig fortæller vicedirektøren i den private virksomhed Camvision, som har specialiseret sig i tv-overvågning, alarm og varesikring, Andrew O'Brien, at udviklingen i teknologien vedrørende kvaliteten af overvågningskameraer går særdeles stærkt. Billedkvaliteten bliver bedre og bedre og mere lysfølsomme, således at selv nattebilleder bliver klare. Også varmefølsomme kameraer er på vej ned i et prisniveau, hvor mange købere kan være med. Ved hjælp af disse kameraer vil det være muligt at se, hvis en person skjuler sig på et større område. Herudover er en endnu nyere teknologi, ansigtsgenkendelse, også på vej frem. Her nævner O'Brien også, at dette er et område, der vil kræve grundig regulering med hensyn til personfølsomme oplysninger. Herudover vil også droneovervågning være en del af fremtiden.

Dette, kombineret med lovgivningens udvikling hen imod videre udstrækning af undtagelserne til forbuddet mod tv-overvågning, gør, at grænserne for krænkelse af privatlivets fred i høj grad vil blive presset endnu mere i fremtiden. Når dronerne flyver over os, hvordan ved man så, hvornår dronernes kamera peger mod en selv? Og kan man være sikker på, at de ikke overvåger os på privat grund? Det forekommer naturligt, at der bør foretages yderligere undersøgelser af borgernes holdning til dette, inden teknologien løber fra lovgivningen på

området. Det er ikke utænkeligt, at borgernes holdning til tv-overvågning ændres, når al denne nye teknologi ser dagens lys. Samtidig har den nye og meget omdiskuterede regulering af databeskyttelse skabt et fornyet fokus på området, og mange borgere er mere end nogensinde før blevet opmærksomme på deres rettigheder. Det er derfor ikke utænkeligt, at der sker et paradigmeskifte i retning af en mere negativ holdning til tv-overvågning i fremtiden. Det er derfor vigtigt, at reguleringen holdes ved lige, således at hensynet til privatlivets fred ikke fuldstændigt forsvinder i den nye, fascinerende, men på mange måder skræmmende, teknologi¹²⁸.

¹²⁸ <http://nyheder.tv2.dk/samfund/2019-01-10-saadan-bliver-du-overvaaget-i-fremtiden>

8. Abstract

The purpose of this paper is to examine how far both the private and the public sector can go regarding the surveillance of public areas, also known as closed-circuit television, or CCTV. The increasing use of CCTV requires thorough investigation as to clarify the legal regulation of CCTV and to examine the reasoning behind the regulation.

To fully understand the reach of the protection of one's privacy, this study will examine the extent of the regulation hereof, both in Danish national law and in European law. Here, both the Danish constitution and the Danish penal code, as well as the newly established General Data Protection Regulation and the complementary Danish Act on Data Protection and lastly the European Convention on Human Rights will be looked at. Furthermore, the legal basis for the usage of CCTV in public spaces in Danish national law, the Act on Video Surveillance, will be looked at as well.

In Danish law, the usage of CCTV is regulated in several different acts. The Act on Video Surveillance constitutes the legal basis for the use of CCTV for private individuals as well as private companies, while the actual act of processing the data collected via the use of CCTV is regulated partly by the rules in the newly established General Data Protection Regulation and the Danish Act on Data Protection, and partly in the Act on Video Surveillance itself.

The legislation presents a difficult assessment of conflicting considerations that must be taken before the usage of CCTV in public areas can be permitted. These conflicting considerations behind the legislation are reflected in almost all the provisions and are therefore a central part of the practical application of the law. Determining whether there is proper justification for the processing of personal data therefore requires an assessment, which is often subject to the balancing of interests.

One of these considerations is the need to respect the citizens' privacy, which is established as a human right and generally regarded as worthy of protection in Danish national law as well. The other important consideration to be considered are the new opportunities of electronic processing of personal data that comes with the technological evolution. The primary contrasting consideration to the protection of the citizens' privacy is that of the prevention of criminal acts, including criminal investigation, the solving of crimes and regarding the prosecution of criminals after they have been apprehended.

Thus, the paper examines the limits of the usage of CCTV on the grounds of the aforementioned considerations on one hand, versus the respect of the citizens' privacy on the other hand.

The basis of the Act on Video Surveillance is that CCTV may not take place in public areas. However, there has since the introduction of the act in 1982 been implemented increasingly more exceptions to this rule, and the access for private parties to use CCTV in public areas has only increased significantly through the years. The reasoning for these ever-expanding exceptions is the subject of investigation in this thesis.

Moreover, the regulation regarding the further processing of data obtained using CCTV is described in this paper, consisting of both the rules in the General Data Protection Regulation, the Act on Data Protection as well as section 4c in the Act on Video Surveillance, which specifically regulates the act of transferring data obtained using CCTV with the purpose of crime prevention.

Lastly, the paper will conclude upon the research question. As a final paragraph, the study will relate the current state of the respect for the citizens' privacy versus the use of CCTV to how this might look in the future, taking into account the technological evolution and the fact that society may be getting used to the usage of CCTV.

9. Litteraturliste

Bøger

- Blume, Peter, Den nye persondataret, 1. udgave, Jurist- og Økonomforbundets forlag, 2016
- Blume, Peter, Tv-overvågning, 1. udgave, Jurist- og Økonomforbundets forlag, 2008
- Blume, Peter & Herrmann, Janne Rothmar, Ret, privatliv og teknologi, 4. udgave, Jurist- og Økonomforbundets forlag, 2018
- Evald, Jens, At tænke juridisk, 4. udgave, Nyt juridisk forlag, 2011
- Munk-Hansen, Carsten, Retsvidenskabsteori, 1. udgave, Jurist- og Økonomforbundets forlag, 2014
- Riis, Thomas, m.fl., Skriftlig Jura, 1. udgave, Ex Tuto Publishing, 2013
- Sørensen, Karsten Engsig, m.fl., EU Retten, 6. udgave, Jurist- og Økonomforbundets forlag, 2014

Artikler

- Lind, Martin Gräs, Motzfeldt, Hanne Marie & Tranberg, Charlotte Bagger, Tv-overvågning anno 2008, Erhvervsjuridisk Tidsskrift, ET.2008.64 fra 25. april 2008
- David Buch, Sådan bliver du overvåget i fremtiden fra 10. januar 2019: <http://nyheder.tv2.dk/samfund/2019-01-10-saadan-bliver-du-overvaaget-i-fremtiden>

Forarbejder

Lovforslag:

- Lovforslag nr. 94 af 27. november 1980 om ændring af borgerlig straffelov
- Lovforslag nr. 151 af 12. marts 1982 om forslag til lov om tv-overvågning
- Lovforslag nr. 138 af 27. februar 2002 om forslag til lov om ændring af lov om forbud mod tv-overvågning m.v.
- Lovforslag nr. 162 af 28. februar 2007 om forslag til lov om ændring af lov om forbud mod tv-overvågning m.v. og lov om behandling af personoplysninger

- Lovforslag nr. 205 af 21. marts 2018 om forslag til lov om ændring af lov om tv-overvågning og lov om retshåndhævende myndigheders behandling af personoplysninger
- Lovforslag nr. 240 af 16. maj 2018 om ændring af straffeloven
- Lovforslag nr. 171 af 27. februar 2019 om forslag til lov om ændring af retsplejeloven og lov om tv-overvågning

Betænkninger:

- Straffelovrådets betænkning nr. 601 fra 1971 om privatlivets fred
- Betænkning nr. 1483 fra 2006 om tv-overvågning
- Straffelovrådets betænkning nr. 1563 fra 2017 om freds- og ærekrænkelser
- Betænkning nr. 1565 om databeskyttelsesforordningen – og de retlige rammer for dansk lovgivning

Lovreferencer

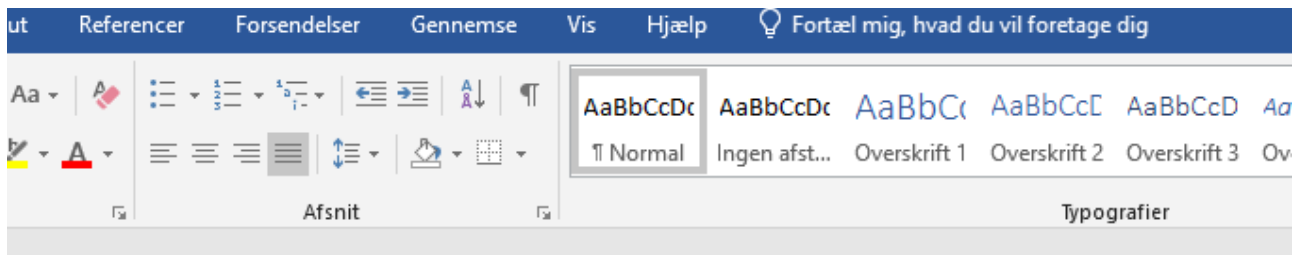
- Europa-parlamentets og Rådets forordning 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF
- Traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde
- Europa-parlamentets og Rådets direktiv 95/46 EF af 24. oktober 1995 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger
- Den Europæiske Menneskerettighedskonvention 1950
- Lov nr. 169 af 5. juni 1953 Danmarks Riges Grundlov
- Lov nr. 294 af 8. juni 1978 om offentlige myndigheders registre
- Lov nr. 293 af 8. juni 1978 om private registre mv.
- Lov nr. 278 af 9. juni 1982 om forbud mod private TV-overvågning m.v.
- Lov nr. 429 af 31. maj 2000 om behandling af personoplysninger
- Lov nr. 257 af 8. maj 2002 om ændring af lov om forbud mod tv-overvågning m.v.

- Lov nr. 519 af 6. juni 2007 om ændring af lov om forbud mod tv-overvågning m.v. og lov om behandling af personoplysninger
- Lovbekendtgørelse nr. 1190 af 11. oktober 2007 om tv-overvågning
- Lov nr. 502 af 23. maj 2018 om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger
- Lov nr. 506 af 23. maj 2018 om ændring af lov om tv-overvågning og lov om retshåndhævende myndigheders behandling af personoplysninger

Domme

- UfR 2005.2979 V
- UfR 1998.1390 V

Ordoptælling:

20-05-2019

ning og

Hvor går grænsen?

Ordoptælling	
Statistik:	
Sider	65
Ord	21.206
Tegn (uden mellemrum)	121.414
Tegn (med mellemrum)	142.247
Afsnit	452
Linjer	1.881
☒ Medtag tekstfelter, fodnoter og slutnoter	
Luk	